

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2023. gada 15. novembrī*

Kopējā ārpolitika un drošības politika – Ierobežojoši pasākumi attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība – Līdzekļu iesaldēšana – To personu, vienību un struktūru saraksts, kurām piemērojama līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana – Prasītāja vārda iekļaušana un saglabāšana sarakstos – Jēdziens “ietekmīgs uzņēmējs” – Lēmuma 2014/145/KĀDP 2. panta 1. punkta g) apakšpunkts – Iebilde par prettiesiskumu – Pienākums norādīt pamatojumu – Kļūda vērtējumā – Tiesības tikt uzklausiņam – Tiesības uz īpašumu – Darījumdarbības brīvība – Samērīgums – Pilnvaru nepareiza izmantošana

Lietā T-193/22

OT, ko pārstāv *J.-P. Hordies* un *C. Sand*, advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv *V. Piessevaux*, *A. Boggio-Tomasaz* un *M.-C. Cadilhac*, pārstāvji,

atbildētāja,

kuru atbalsta

Beļģijas Karaliste, ko pārstāv *C. Pochet*, *L. Van den Broeck* un *M. Van Regemorter*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *D. Špilmans* [*D. Spielmann*] (referents), tiesneši *R. Mastrojāni* [*R. Mastroianni*], *M. Brkana* [*M. Brkan*], *J. Gilja* [*J. Gālea*] un *T. Tots* [*T. Tóth*],

sekretāre: *H. Eriksons* [*H. Eriksson*], administratore,

ņemot vērā 2022. gada 30. maija rīkojumu lietā OT/Padome (T-193/22 R, nav publicēts, EU:T:2022:307),

* Tiesvedības valoda – franču.

nemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

- prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 15. aprīlī,
- 2022. gada 2. jūnija lēmumu, ar kuru apmierināts prasītāja pieteikums par anonimitātes piemērošanu un noraidīts pieteikums par paātrināto tiesvedību,
- 2022. gada 25. augusta lēmumu, ar kuru Beļģijas Karalistei atļauts iestāties lietā Padomes atbalstam,
- grozījumu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2022. gada 11. novembrī,
- prasītāja dokumentus, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2022. gada 19. decembrī un pievienoti lietas materiāliem,
- 2023. gada 6. februāra lēmumu nepievienot lietas materiāliem jaunus dokumentus, kurus prasītājs iesniedzis 2023. gada 24. janvārī,

pēc 2023. gada 26. aprīļa tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu, prasītājs OT lūdz atcelt, pirmkārt, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/429 (2022. gada 15. marts), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 87 I, 44. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/427 (2022. gada 15. marts), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 87 I, 1. lpp.) (turpmāk tekstā abi kopā – “sākotnējie akti”), un, otrkārt, pēc prasības pieteikuma grozījuma, Padomes Lēmumu (KĀDP) 2022/1530 (2022. gada 14. septembris), ar ko groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 239, 149. lpp.), un Padomes Īstenošanas regulu (ES) 2022/1529 (2022. gada 14. septembris), ar ko īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2022, L 239, 1. lpp.) (turpmāk tekstā abi kopā – “akti par atstāšanu sarakstā”), ciktāl šie akti (turpmāk tekstā visi kopā – “apstrīdētie akti”) attiecas uz viņu.

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Prasītājs ir krievu tautības uzņēmējs.
- 3 Eiropas Savienības Padome 2014. gada 17. martā uz LES 29. panta pamata pieņēma Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78,

16. lpp.). Tajā pašā datumā Padome, pamatojoties uz LESD 215. pantu, pieņēma Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV 2014, L 78, 6. lpp.).

- 4 Krievijas Federācijas prezidents 2022. gada 21. februārī parakstīja dekrētu, kurā tika atzīta pašpasludinātās “Doneckas Tautas Republikas” un pašpasludinātās “Luhanskas Tautas Republikas” neatkarība un suverenitāte, un izdeva rīkojumu par Krievijas bruņoto spēku izvietojumu šajās teritorijās.
- 5 Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (turpmāk tekstā – “Augstais pārstāvis”) 2022. gada 22. februārī Eiropas Savienības vārdā publicēja paziņojumu, nosodot šīs darbības, jo ar tām tiek izdarīts smags starptautisko tiesību pārkāpums. Viņš paziņoja, ka Savienība reaģēs uz šiem Krievijas Federācijas pārkāpumiem, steidzamības kārtā nosakot papildu ierobežojošos pasākumus.
- 6 2022. gada 23. februārī Padome pieņēma pirmo ierobežojošo pasākumu virkni. Tie attiecās, pirmkārt, uz ierobežojumiem, kas piemērojami ekonomiskajām attiecībām ar Doneckas un Luhanskas apgabaliem, kurus nekontrolē valdība, otrkārt, uz ierobežojumiem piekļuvei kapitāla tirgum, it īpaši aizliedzot Krievijas Federācijas, tās valdības un centrālās bankas finansējumu, un, treškārt, uz valdības, banku, uzņēmēju, ģenerāļu, kā arī 336 *Gosudarstvennaya Duma Federal'nogo Sobranija Rossiskoï Federatsii* (Krievijas Federācijas Federālās asamblejas Valsts dome) locekļu iekļaušanu to personu, vienību un struktūru sarakstā, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus.
- 7 Krievijas Federācijas prezidents 2022. gada 24. februārī paziņoja par militāru operāciju Ukrainā, un Krievijas bruņotie spēki uzbruka Ukrainai.
- 8 Tajā pašā dienā Augstais pārstāvis Savienības vārdā publicēja paziņojumu, visstingrākajā veidā nosodot Krievijas bruņoto spēku “neprovocēto iebrukumu” Ukrainā, un norādīja, ka Savienības atbildes reakcija ietvers gan nozaru, gan individuālus ierobežojošos pasākumus.
- 9 Eiropadome tās pašas dienas ārkārtas sanāsmē nosodīja Krievijas militāro intervenci Ukrainā, vienlaikus pauzot principālu piekrišanu ierobežojošo pasākumu un ekonomisko sankciju noteikšanai attiecībā uz Krievijas Federāciju, ņemot vērā Eiropas Komisijas un Augstā pārstāvja priekšlikumus.
- 10 2022. gada 25. februārī Padome pieņēma otru ierobežojošo pasākumu virkni. Tajā pašā dienā, ņemot vērā situācijas nopietnību Ukrainā, Padome pieņēma, pirmkārt, Lēmumu KĀDP 2022/329, ar ko groza Lēmumu 2014/145 (OV 2022, L 50, 1. lpp.), un, otrkārt, Regulu (ES) 2022/330, ar ko groza Regulu Nr. 269/2014 (OV 2022, L 51, 1. lpp.), lai tostarp grozītu kritērijus, atbilstoši kuriem attiecīgos ierobežojošos pasākumus var piemērot fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām.
- 11 Lēmuma 2014/145, redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2022/329, 2. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Tiek iesaldēti visi līdzekļi un saimnieciskie resursi, kas ir šādu personu īpašumā vai valdījumā, turējumā vai kontrolē:

[..]

d) fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kas ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, vai kuras gūst labumu no tiem;

[..]

g) ietekmīgi uzņēmēji vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kuras darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju,

un ar tām saistītas fiziskas vai juridiskas personas, vienības vai struktūras, kā uzskaitīts pielikumā.

2. Pielikumā uzskaitītajām fiziskajām vai juridiskajām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā nedara pieejamus, ne tieši, ne netieši, nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus.”

- 12 Līdzekļu iesaldēšanas kārtība ir definēta Lēmuma 2014/145 2. panta 3.–6. punktā.
- 13 Grozītā Lēmuma 2014/145 1. panta 1. punkta b) un e) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai liegtu ieceļot to teritorijā vai šķērsot to fiziskām personām, kuras atbilst kritērijiem, kuri būtībā ir identiski tiem, kuri ir paredzēti šī paša lēmuma 2. panta 1. punkta d) un g) apakšpunktā.
- 14 Regulā Nr. 269/2014, redakcijā, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu 2022/330, ir noteikts pienākums pieņemt līdzekļu iesaldēšanas pasākumus un ir definēta šī līdzekļu iesaldēšanas kārtība, kas būtībā ir tāda pati kā grozītajā Lēmumā 2014/145. Proti, šīs grozītās regulas 3. panta 1. punkta a)–g) apakšpunktos būtībā ir pārņemti minētā lēmuma 2. panta 1. punkta a)–g) apakšpunkti.
- 15 Šajā kontekstā ar sākotnējiem aktiem Padome iekļāva prasītāja vārdu personu, vienību un struktūru, kurām piemēro ierobežojošos pasākumus, sarakstos, kuri bija ietverti grozītā Lēmuma 2014/145 pielikumā un grozītās Regulas Nr. 269/2014 I pielikumā (turpmāk tekstā – “strīdīgie saraksti”).
- 16 Iemesli prasītāja vārda iekļaušanai strīdīgajos sarakstos ir šādi:

“[Prasītājs] ir viens no lielākajiem akcionāriem *Alfa Group* konglomerātā, kas ietver *Alfa Bank*, – vienu no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem. Viņš tiek uzskatīts par vienu no ietekmīgākajām personām Krievijā. Viņš ir cieši saistīts ar Krievijas prezidentu. Vladimira Putina vecākā meita Marija vadīja labdarības projektu *Alfa Endo*, kuru finansēja *Alfa Bank*. *Alfa Group* lojalitāti Krievijas varas iestādēm Vladimirs Putins apbalvoja, sniedzot politisku atbalstu *Alfa Group* ārvalstu investīciju plāniem.

Tādējādi viņš ir aktīvi sniedzis materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumu pieņēmējiem, kuri ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, un guvis labumu no tiem. Viņš ir arī ietekmīgs Krievijas uzņēmējs, kurš ir iesaistīts ekonomikas nozarēs, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju.”

- 17 2022. gada 16. martā Padome *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēja Paziņojumu personām, vienībām un struktūrām, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, kas paredzēti Lēmumā 2014/145, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2022/429, un Regulā Nr. 269/2014, ko

īsteno ar Īstenošanas regulu 2022/427 (OV 2022, C 121 I, 1. lpp.). Šajā paziņojumā tostarp bija norādīts, ka attiecīgās personas var iesniegt Padomei lūgumu pārskatīt lēmumu, ar kuru viņu vārdi ir tikuši iekļauti minētajiem tiesību aktiem pievienotajos sarakstos, pievienojot tam apliecināšus dokumentus.

- 18 Ar 2022. gada 5. un 8. aprīļa vēstulēm prasītājs lūdza Padomei izsniegt viņam lietas materiālus, ar kuriem pamatota viņa vārda iekļaušana strīdīgajos sarakstos.
- 19 Padome 2022. gada 13. aprīlī nosūtīja prasītājam visus lietas WK 3073/2022 materiālus (turpmāk tekstā – “pierādījumu materiāli”), ar kuriem tā bija pamatojusi savu lēmumu.
- 20 Prasītājs 2022. gada 14. aprīlī, 30. maijā, 7. jūnijā, 5. jūlijā un 18. augustā nosūtīja Padomei savus apsvērumus, it īpaši lūdzot pārskatīt lēmumu par viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos un veikt viņa uzklaušanu.
- 21 2022. gada 14. septembrī Padome pieņēma aktus par atstāšanu sarakstā. No šiem aktiem izriet, ka prasītājam piemērojamo individuālo ierobežojošo pasākumu spēkā esamība tika pagarināta līdz 2023 gada 15. martam to pašu iemeslu dēļ, kas minēti sākotnējos aktos (skat. šī sprieduma 16. punktu).
- 22 Ar 2022. gada 15. septembra vēstuli Padome prasītājam tostarp norādīja, ka viņa 2022. gada 14. aprīļa, 30. maija, 7. jūnija, 5. jūlija un 18. augusta vēstulēs norādītie apsvērumi neliek apšaubīt Padomes veikto novērtējumu attiecībā uz nepieciešamību uzturēt spēkā attiecīgos ierobežojošos pasākumus. Padome arī norādīja, ka, ņemot vērā argumentu līdzību, tā atsauca uz viņa apsvērumiem, kas iesniegti pagaidu noregulējuma procedūras ietvaros un šajā lietā. No tā Padome secināja, ka prasītāja vārds ir jāatstāj strīdīgajos sarakstos.
- 23 2022. gada 15. septembrī Padome *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēja Paziņojumu personām, vienībām un struktūrām, kurām piemēro ierobežojošus pasākumus, kas paredzēti Lēmumā 2014/145, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2022/1530, un Regulā Nr. 269/2014, ko īsteno ar Īstenošanas regulu 2022/1529 (OV 2022, C 353 I, 1. lpp.).
- 24 2022. gada 1. novembrī prasītājs nosūtīja Padomei pārskatīšanas lūgumu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 25 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
  - atcelt apstrīdētos tiesību aktus;
  - piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 26 Padomes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
  - noraidīt atcelšanas prasību;
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 27 Beļģijas Karaliste lūdz Vispārējo tiesu noraidīt atcelšanas prasību.

Juridiskais pamatojums

- 28 Prasības pamatojumam prasītājs ir izvirzījis iebildi par Regulas 2022/330 1. panta d) un g) apakšpunkta prettiesiskumu. Tāpat viņš ir izvirzījis pamatu par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 24. panta, 1989. gada 20. novembrī parakstītās Ņujorkas konvencijas par bērna tiesībām 2. un 3. panta un 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. panta pārkāpumu, pamatu par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, pamatu par tiesību uz aizstāvību un tiesību tikt uzklausi tam pārkāpumu, pamatu par acīmredzamu kļūdu vērtējumā, pamatu par samērīguma principa pārkāpumu un pamatu par tiesību uz īpašumu, uzņēmējdarbības brīvības un tiesību nodarboties ar profesiju pārkāpumu. Grozījumu rakstā viņš ir izvirzījis arī pamatu par pilnvaru nepareizu izmantošanu.
- 29 Tiesas sēdē prasītājs norādīja, ka atsakās no argumentu par Pamattiesību hartas 7. un 24. panta, Ņujorkas konvencijas par bērna tiesībām 2. un 3. panta un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. panta pārkāpumu izvirzīšanas, kā arī no argumentu par privāto un ģimenes dzīvi izvirzīšanas, par ko tika izdarīta atzīme protokolā.

Par iebildes veidā izvirzīto Regulas 2022/330 1. panta d) un g) apakšpunkta prettiesiskumu, kas izraisa vienlīdzīgas attieksmes, tiesiskās drošības un labas pārvaldības principu pārkāpumu

- 30 Prasītājs galvenokārt apgalvo, ka viņa vārda iekļaušana strīdīgajos sarakstos izriet no prettiesiska akta piemērošanas, jo grozītā Regula Nr. 269/2014 ļauj Padomei iekļaut strīdīgajos sarakstos tādu krievu tautības personu vārdus, kurām nav nekādas saiknes ar režīmu, uz kuru attiecas aplūkoti ierobežojošie pasākumi, aizbaidinoties ar to, ka šīs personas, izmantojot to saimnieciskās darbības, esot ienākumu avots Krievijas valdībai. Viņš atsaucas uz vienlīdzīgas attieksmes, tiesiskās drošības un labas pārvaldības principu pārkāpumu. Viņa vārda iekļaušana strīdīgajos sarakstos, kas izriet no prettiesiska akta piemērošanas, tādēļ esot jāatceļ. Replikas rakstā viņš apgalvo, ka Padome ir izmantojusi savu rīcības brīvību selektīvi un tātad diskriminējoši – atkarībā no tautības vai attiecīgajām ekonomikas nozarēm. Turklāt viņa ieskatā Padomei bija jāspēj pamatot, kā Regulas 2022/330 1. panta d) un g) apakšpunktā minēto kategoriju izveides rezultātā tika novērsta kopš 2014. gada pieņemto pasākumu neefektivitāte, un bija jāvar pierādīt to nepieciešamo, piemēroto un neaizvietojušo raksturu. Grozījumu rakstā viņš uzsver, ka kopš 2022. gada ieviestajos kritērijos ir zudusi saikne starp situāciju Ukrainā un sankcionēto fizisko personu lomu, kā arī uzsver no tā izrietošo pastiprinātas pārbaudes tiesā nepieciešamību.
- 31 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 32 Saskaņā ar LESD 277. pantu jebkura puse tiesvedībā, kurā izskata Savienības iestāžu vai struktūru pieņemtus vispārpiemērojamus aktus, var atsaukties uz LESD 263. panta otrajā daļā norādītajiem iemesliem, lai Eiropas Savienības Tiesā pierādītu šo aktu nepiemērojamību.
- 33 LESD 277. pantā ir nostiprināts vispārējs princips, ar kuru ikvienam lietas dalībniekam ir nodrošinātas tiesības - lai panāktu tam adresēta lēmuma atcelšanu - ar blakus prasību apstrīdēt tādu vispārpiemērojamu tiesību aktu spēkā esamību, kas ir šāda lēmuma pamats, ja šim lietas dalībniekam nav bijis tiesību saskaņā ar LESD 263. pantu celt tiešu prasību par šiem aktiem, kuri tam ir radījuši sekas, bet kuru atcelšanu tas nav bijis tiesīgs lūgt. Vispārpiemērojamajam aktam, kura prettiesiskums tiek apgalvots, tieši vai netieši ir jābūt piemērojamam lietā, kas ir prasības priekšmets, un ir jāpastāv tiešai juridiskai saiknei starp apstrīdēto individuālo lēmumu un

attiecīgo vispārpiemērojamo aktu (skat. spriedumu, 2017. gada 17. februāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines u.c./Padome*, T-14/14 un T-87/14, EU:T:2017:102, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 34 Attiecībā uz pārbaudes tiesā intensitāti atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Savienības tiesām saskaņā ar pilnvarām, kas tām piešķirtas atbilstoši LESD, principā ir jānodrošina pilnīga visu Savienības tiesību aktu tiesiskuma pārbaude, ņemot vērā pamattiesības, kas ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa. Šī prasība ir skaidri paredzēta LESD 275. panta otrajā daļā (skat. spriedumus, 2013. gada 28. novembris, *Padome/Fulmen* un *Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 58. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2013. gada 28. novembris, *Padome/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 35 Tomēr Padomei ir plaša rīcības brīvība, lai vispārīgā un abstraktā veidā noteiktu juridiskos kritērijus un kārtību ierobežojošo pasākumu pieņemšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 21. aprīlis, *Anbouba/Padome*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 41. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to uz vispārpiemērojamiem noteikumiem, ar kuriem ir definēti šie kritēriji un šī kārtība, kā, piemēram, apstrīdēto tiesību aktu normas, ar kurām ir paredzēti strīdīgie kritēriji, uz kuriem attiecas šis pamats, ir attiecināma ierobežota pārbaude tiesā, kurā tiek pārbaudīts tikai tas, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi un sniegts pamatojums, faktu precizitāte pēc būtības, tiesību kļūdas neesamība, kā arī acīmredzamas kļūdas vērtējumā un pilnvaru nepareizas izmantošanas neesamība (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 9. jūlijs, *Melli Bank/Padome*, T-246/08 un T-332/08, EU:T:2009:266, 44. un 45. punkts, un 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba/Padome*, T-163/18, EU:T:2020:57, 149. punkts (nav publicēts)).
- 36 Šajā lietā no grozītās Regulas Nr. 269/2014 2. panta un 3. panta 1. punkta d) un g) apakšpunkta izriet, ka tiek iesaldēti “fizisk[o] vai juridisk[o] person[u], vienīb[u]s vai struktūr[u], kuras materiāli vai finansiāli atbalsta par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju atbildīgos Krievijas lēmumpieņēmējus vai gūst labumu no tiem” līdzekļi un saimnieciskie resursi (grozītās Regulas Nr. 269/2014 3. panta 1. punkta d) apakšpunkts) (turpmāk tekstā – “d) kritērijs”) un “ietekmīg[u] uzņēmēj[u] vai juridisk[u] person[u], vienīb[u] vai struktūr[u], kuras darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas Federācijas valdībai, kura ir atbildīga par Krimas aneksiju un Ukrainas destabilizāciju” līdzekļi un saimnieciskie resursi (grozītās Regulas Nr. 269/2014 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts) (turpmāk tekstā – “g) kritērijs”).
- 37 Prasītājs apgalvo, ka d) un g) kritērijs (turpmāk tekstā abi kopā – “strīdīgie kritēriji”), kas ir piemēroti šajā lietā, pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes, tiesiskās drošības un labas pārvaldības principus.
- 38 Pirmām kārtām, jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips, kas ir tiesību pamatprincips, aizliedz atšķirīgi izturēties pret salīdzināmām situācijām vai vienādi izturēties pret atšķirīgām situācijām, ja vien šāda atšķirība attieksmē nav objektīvi pamatota (spriedums, 2009. gada 9. jūlijs, *Melli Bank/Padome*, T-246/08 un T-332/08, EU:T:2009:266, 135. punkts).
- 39 Šajā lietā jākonstatē, ka strīdīgie kritēriji ir attiecināmi ne tikai uz Krievijas valstspiederīgajiem vai atsevišķām ekonomikas nozarēm, bet gan uz jebkuru personu, kas sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumpieņēmējiem, un uz jebkuru ietekmīgu fizisku personu piemērojamo kritēriju nozīmē. Kā norāda Padome, arī Savienības dalībvalstu pilsoņiem var piemērot ierobežojošus pasākumus.

- 40 Turklāt, ciktāl prasītājs apgalvo, ka Padome nav pieņēmusi ierobežojošus pasākumus attiecībā uz atsevišķām personām vai atsevišķām vienībām, kuras atbilst strīdīgajiem kritērijiem, ir izmantojusi savu rīcības brīvību diskriminējošā veidā un nav rūpīgi un objektīvi pārbaudījusi visus faktus saistībā ar šīm personām vai šīm vienībām, uz šādiem argumentiem attiecas prasītāja individuālās situācijas pārbaude. Līdz ar to tie ir jānoraida kā tādi, kuriem nav nozīmes saistībā ar attiecīgā kritērija tiesiskumu.
- 41 Tātad šis iebildums ir jānoraida.
- 42 Otrām kārtām, tiesiskās drošības princips nozīmē, ka Savienības tiesību aktiem ir jābūt skaidriem un precīziem un to piemērošanai attiecīgajām personām ir jābūt paredzamai (skat. spriedumus, 2015. gada 5. marts, *Europäisch-Iranische Handelsbank/Padome*, C-585/13 P, EU:C:2015:145, 93. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2017. gada 17. februāris, *Islamic Republic of Iran Shipping Lines u.c./Padome*, T-14/14 un T-87/14, EU:T:2017:102, 192. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Šajā lietā prasītājs apgalvo, ka strīdīgie kritēriji neatbilst paredzamības prasībai, jo tie būtībā ir definēti pārāk vispārēji.
- 44 Jānorāda, ka, pirmkārt, attiecībā uz d) kritēriju no paša grozītās Regulas Nr. 269/2014 teksta nepārprotami izriet, ka minētais kritērijs mērķtiecīgi un selektīvi attiecas uz fiziskām un juridiskām personām, kuras, lai arī tām pašām par sevi nav nekādas saiknes ar Ukrainas destabilizāciju, sniedz materiālu vai finansiālu atbalstu Krievijas lēmumpieņēmējiem, kas ir par to atbildīgi, vai kuras gūst labumu no tiem. Tādējādi d) kritērijs sastāv no diviem elementiem, proti, materiāls vai finansiāls atbalsts Krievijas lēmumpieņēmējiem, kas ir atbildīgi par Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju, un fakts, ka no šiem lēmumpieņēmējiem tiek gūts labums, un šie abi elementi nav kumulatīvi. Turklāt šis kritērijs neprasa, lai attiecīgās personas vai vienības gūtu personīgu labumu no Krimas aneksijas vai Ukrainas destabilizācijas. Pietiek, ka tās gūst labumu no viena no “Krievijas lēmumpieņēmējiem”, kuri ir atbildīgi par šiem notikumiem, neesot vajadzībai pierādīt saikni starp labumu, ko ir guvušas sarakstos iekļautās personas, un Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 30. novembris, *Rotenberg/Padome*, T-720/14, EU:T:2016:689, 87. punkts).
- 45 Otrkārt, attiecībā uz g) kritēriju, tā formulējums pietiekami skaidri un precīzi attiecas uz ietekmīgiem uzņēmējiem, kuri darbojas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas valdībai. Ņemot vērā šī kritērija formulējumu, ir jākonstatē, ka attiecīgās personas ir uzskatāmas par ietekmīgām tās nozīmes dēļ, kas tām ir nozarē, kurā tās darbojas, un šīs nozares nozīmības Krievijas ekonomikā dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Rosneft u.c./Padome*, T-715/14, nav publicēts, EU:T:2018:544, 157. punkts).
- 46 Tāpat g) kritērijs iekļaujas tiesiskajā regulējumā, kura robežas skaidri nosaka ar regulējumu, kurš reglamentē attiecīgos ierobežojošos pasākumus, izvirzītie mērķi, proti, nepieciešamība, ņemot vērā situācijas nopietnību, īstenot maksimālu spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās beigtu savas Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku, kā arī militāro agresiju pret šo valsti. Šādā perspektīvā attiecīgie ierobežojošie pasākumi atbilst LES 21. panta 2. punkta c) apakšpunktā norādītajam mērķim saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību atbilstoši Apvienoto Nāciju Organizācijas Hartas, kas parakstīta Sanfrancisko (ASV) 1945. gada 26. jūnijā, mērķiem un principiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 115. un 123. punkts; 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank/Padome*, C-729/18 P, nav publicēts, EU:C:2020:499, 59. punkts, un 2022. gada 27. jūlijs, *RT France/Padome*, T-125/22, EU:T:2022:483, 163. punkts).

- 47 Turklāt rīcības brīvību, kas Padomei piešķirta ar strīdīgajiem kritērijiem, līdzsvaro pienākums norādīt pamatojumu un pastiprinātas procesuālās tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 16. jūlijs, *National Iranian Oil Company*/Padome, T-578/12, nav publicēts, EU:T:2014:678, 122. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 48 No tā izriet, ka strīdīgie kritēriji atbilst Savienības tiesībās prasītajai paredzamības pakāpei.
- 49 Turklāt, runājot par g) kritēriju, pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, pastāv loģiska saikne starp mērķtiecīgu vēšanos pret ietekmīgiem uzņēmējiem, kuri darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu [Krievijas] valdībai, ņemot vērā šo nozaru nozīmi Krievijas ekonomikā, no vienas puses, un šajā lietā ar ierobežojošajiem pasākumiem sasniedzamo mērķi, kas ir palielināt spiedienu uz Krievijas Federāciju, kā arī likt Krievijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko tā isteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, no otras puses (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, T-715/14, nav publicēts, EU:T:2018:544, 157. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 Tādēļ prasītāja arguments par to, ka tiek zaudēta saikne starp situāciju Ukrainā un to fizisko personu lomu, kurām piemēro attiecīgos ierobežojošos pasākumus, ir jānoraida.
- 51 Līdz ar to iebildums par tiesiskās drošības principa pārkāpumu ir jānoraida.
- 52 Trešām kārtām, iebildums par labas pārvaldības principa pārkāpumu, kas nozīmē kompetentās iestādes pienākumu rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus atbilstošos lietas faktus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2016. gada 30. jūnijs, *Al Matri*/Padome, T-545/13, nav publicēts, EU:T:2016:376, 58. punkts, un 2018. gada 6. jūnijs, *Arbuzov*/Padome, T-258/17, EU:T:2018:331, 61. punkts), nav pamatots plašāk un tādēļ arī ir jānoraida.
- 53 Ceturtām kārtām, prasītājs replikas rakstā pārmet Padomei, ka tā nav spējusi pamatot, kā Regulas 2022/330 1. panta d) un g) apakšpunktā minēto personu un vienību kategorijas novēršot kopš 2014. gada pieņemto pasākumu neefektivitāti, un nav spējusi pierādīt to nepieciešamo, piemēroto un neaizvietojuamo raksturu.
- 54 Tomēr, kā uzsver Padome, un prasītājs tiesas sēdē to nav atspēkojis, runa ir par argumentu, kas nebija izvirzīts prasības pieteikumā. Tādēļ tas ir jānoraida kā nepieņemams saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 84. panta 1. punktu, atbilstoši kuram tiesvedības laikā ir aizliegts izvirzīt jaunus pamatus, ja vien šie pamati nav balstīti uz tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi tiesvedības laikā.
- 55 Turklāt ierobežojošo pasākumu tiesiskums nav pakārtots to tūlītējo seku konstatēšanai, bet gan vienīgi prasa, lai tie nebūtu acīmredzami nepiemēroti, ņemot vērā mērķi, ko vēlas sasniegt kompetentā iestāde (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 17. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, C-732/18 P, nav publicēts, EU:C:2020:727, 97. punkts). Līdz ar to Padomei nebija pienākuma pierādīt, ka strīdīgie kritēriji var novērst kopš 2014. gada pieņemto pasākumu apgalvoto neefektivitāti.
- 56 Attiecībā uz prasītāja iebildumu, ar kuru tiek apstrīdēta strīdīgo kritēriju nepieciešamība un piemērotība, ir jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no Savienības tiesību vispārējiem principiem, prasa, lai ar Savienības tiesību normu ieviestie līdzekļi būtu atbilstoši attiecīgā tiesiskā regulējuma leģitīmo mērķu īstenošanai un nepārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai tos sasniegtu (spriedums, 2012. gada 13. marts, *Melli Bank*/Padome, C-380/09 P, EU:C:2012:137, 52. punkts).

- 57 Turklāt Padomei ir plaša rīcības brīvība jomās, kurās tai ir jāizdara politiska, ekonomiska un sociāla rakstura izvēle un kurās tai ir jāveic sarežģīti vērtējumi, un šajās jomās veikta pasākuma tiesiskumu var ietekmēt tikai šī pasākuma acīmredzama nepiemērotība mērķim, ko vēlas sasniegt kompetentā iestāde (spriedums, 2016. gada 1. marts, *National Iranian Oil Company*/Padome, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 77. punkts).
- 58 Šajā lietā strīdīgie kritēriji, kā tie ir interpretēti, ņemot vērā likumdošanas un vēsturisko kontekstu, kādā tie tika pieņemti, nešķiet acīmredzami nepiemēroti, ņemot vērā šī sprieduma 46. punktā atgādināto ierobežojošo pasākumu mērķi, miera uzturēšanas fundamentālo nozīmi, kā arī Eiropas un pasaules drošību un stabilitāti.
- 59 Visbeidzot, prasītāja iebildumi, ar kuriem viņš uzsver, ka viņa vārds ir iekļauts strīdīgajos sarakstos tikai tādēļ, ka viņš ir *Alfa Bank* akcionārs, un tādēļ, ka *Alfa Bank* ir kvalificēta kā Krievijas lielais nodokļu maksātājs, ko viņš apstrīd, ietilpst viņa individuālās situācijas pārbaudē un tāad pamata par kļūdu vērtējumā pārbaudē.
- 60 Līdz ar to iebilde par prettiesiskumu ir jānoraida.

Par pamatu, kas attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi

- 61 Prasītājs apgalvo, pirmkārt, ka apstrīdēto aktu pamatojums viņam neļāva precīzi noteikt, par kādiem “strīdīgiem darījumiem” ir runa, un saprast attiecībā uz viņu pieņemtā pasākuma apmēru. Otrkārt, pamatojums neļaujot konstatēt, ka Padome ir rūpīgi pārbaudījusi viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos iemeslus, un patiesībā esot tikai formāls. Replikā viņš piebilst, ka aktu pamatojums nav izvērstis un ir neprecīzs. Grozījumu rakstā prasītājs apgalvo, ka akti, ar kuriem viņa vārds atstāts strīdīgajos sarakstos, neļauj identificēt iemeslus šādi atstāšanai sarakstos 2022. gada septembrī, kad situācija bija mainījies salīdzinājumā ar situāciju, kāda tā bija sākotnējās 2014. gada regulas laikā. Turklāt neesot bijusi taisīta nekāda pasākumu iedarbības bilance vai aktualizēts situācijas vērtējums. Tāpat 2022. gada 15. septembra vēstule, ar kuru Padome noraidīja viņa pārskatīšanas lūgumu, nesaturot nekādu pamatojumu, kas ļautu saprast iemeslus viņa vārda atstāšanai strīdīgajos sarakstos.
- 62 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 63 Saskaņā ar judikatūru pienākuma norādīt nelabvēlīga akta pamatojumu, kas ir saistīts ar principa par tiesību uz aizstāvību ievērošanu, mērķis, pirmkārt, ir nodrošināt ieinteresētajai personai pietiekamu informāciju, lai noteiktu, vai akts ir labi pamatots vai arī tajā, iespējams, ir pieļautas kļūdas, kas ļauj apstrīdēt tā spēkā esamību Savienības tiesā, un, otrkārt, ļaut Savienības tiesai pārbaudīt šī akta likumību (spriedums, 2012. gada 15. novembris, *Padome/Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 49. punkts).
- 64 LESD 296. pantā paredzētajam pamatojumam jābūt atbilstošam attiecīgā akta būtībai un kontekstam, kādā tas ticis pieņemts. Prasība norādīt pamatojumu ir jāvērtē atkarībā no lietas apstākļiem, jo īpaši atkarībā no šī tiesību akta satura, norādītā pamatojuma rakstura un intereses saņemt paskaidrojumus, kas var būt šī tiesību akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Tostarp netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu uzskaitīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, nedz arī lai tas atbildētu detalizētā veidā uz ieinteresētās personas formulētajiem apsvērumiem konsultāciju laikā pirms šī akta pieņemšanas, ciktāl jautājums par to, vai akta pamatojums ir pietiekams, ir jānovērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī kontekstu, kā arī visu tiesisko noteikumu kopumu, kas regulē attiecīgo jomu. Līdz ar to nelabvēlīgs akts ir

pietiekami pamatots, ja tas ir pieņemts attiecīgajai personai zināmos apstākļos, kas ļauj tai izprast attiecībā uz to noteiktā pasākuma tvērumu (spriedums, 2012. gada 15. novembris, Padome/*Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53. punkts; skat. arī spriedumu, 2021. gada 22. aprīlis, Padome/*PKK*, C-46/19 P, EU:C:2021:316, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 65 Tādējādi, pirmkārt, nelabvēlīgs akts ir pietiekami pamatots, ja tas ir pieņemts attiecīgajai personai zināmos apstākļos, kas ļauj tai izprast attiecībā uz to noteiktā pasākuma tvērumu. Otrkārt, akta pamatojuma precizitātes pakāpei ir jābūt samērīgai ar materiālajām iespējām un tehniskajiem nosacījumiem vai termiņu, kurā tas jāsniedz (skat. spriedumu, 2022. gada 27. jūlijs, *RT France* /Padome, T-125/22, EU:T:2022:483, 104. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 66 Turklāt judikatūrā ir precizēts, ka Padomes tiesību akta, ar ko ir noteikts ierobežojošs pasākums, pamatojumā ir jānorāda ne tikai šī pasākuma juridiskais pamats, bet arī īpašie un konkrētie iemesli, kuru dēļ Padome, īstenojot savu rīcības brīvību, uzskata, ka attiecīgajai personai ir jāpiemēro šāds pasākums (skat. spriedumu, 2022. gada 27. jūlijs, *RT France*/Padome, T-125/22, EU:T:2022:483, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 67 Šajā lietā strīdīgie pasākumi tika pieņemti, pamatojoties uz apstrīdētajiem aktiem, kuros, gan attiecībā uz sākotnējiem aktiem, gan attiecībā uz aktiem par atstāšanu sarakstā, ir precizēts konteksts šo aktu attiecīgajos apsvērumos un juridiskie pamati, uz kuru bāzes tie tika pieņemti.
- 68 Turklāt faktisko apstākļu izklāsts, kurš ir atgādināts šī sprieduma 16. punktā, ir pietiekami skaidrs un precīzs pamatojums, lai ļauj prasītājam saprast iemeslus, kuru dēļ viņa vārds tika iekļauts un pēc tam atstāts strīdīgajos sarakstos.
- 69 Šajā ziņā arguments, ka apstrīdēto aktu pamatojums viņam neļauj precīzi noteikt, par kādiem “strīdīgiem darījumiem” ir runa, neatspēko šo konstatāciju, jo nav prasīts, ka pamatojumā ir jāprecizē visi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kuriem ir bijusi nozīme pirms akta par viņa vārda atstāšanu strīdīgajos sarakstos pieņemšanas. Tāpat, ņemot vērā izmantoto pamatojumu, arguments, ka tas esot tikai formāls, arī ir jānoraida. Proti, pamatojums šajā gadījumā satur pietiekami daudz faktiskos apstākļus un precizējumus, lai ļauj prasītājam saprast attiecībā uz viņu noteiktā pasākuma tvērumu un Vispārējai tiesai veikt tās pārbaudi.
- 70 Prasītāja argumenti par to, ka Padomes pamatojums nav precīzs vai izvērsti, ir saistīti ar tiesiskumu pēc būtības, un tiem nav nozīmes saistībā ar pienākumu norādīt pamatojumu. Tas pats attiecas uz argumentu, ka neesot taisīta nekāda pasākumu iedarbības bilance vai aktualizēts situācijas vērtējums.
- 71 Visbeidzot, prasītājs grozījumu rakstā ir apgalvojis, ka akti par atstāšanu sarakstā neļauj identificēt šādas atstāšanas sarakstā iemeslus.
- 72 Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 20. un 22. punkta, jākonstatē, ka Padome, izskatījusi prasītāja iesniegtos apsvērumus, atzina, ka argumentu līdzības dēļ ir piemērojami iepriekšējie šīs lietas ietvaros sniegtie apsvērumi.
- 73 Tas pietiekami skaidri nozīmē, ka iemesli prasītāja vārda atstāšanai strīdīgajos sarakstos ir tādi paši kā tie, kuri pamatoja viņa vārda sākotnējo iekļaušanu sarakstos, bez nepieciešamības sešus mēnešus vēlāk norādīt papildu pamatojumu. Turklāt netiek arī prasīts, lai aktu par atstāšanu sarakstā pamatojumā būtu detalizēti atbildēti uz apsvērumiem, ko ieinteresētā persona formulējusi konsultāciju laikā pirms šī akta pieņemšanas.

- 74 Piedevām arguments, ka Īstenošanas regulā 222/1529 ir ietverta atsauce uz Regulu Nr. 269/2014, lai gan prasītāja ieskatā situācija bija mainījusies, ir attiecināms uz iemeslu pamatotību un tas nav efektīvs attiecībā uz pienākumu norādīt pamatojumu. Katrā ziņā tas ir jānoraida. Proti, Lēmuma 2022/1530 apsvērumi ir balstīti uz Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu turpināšanu un ar Īstenošanas regulu 2022/1529 tika tikai pielāgots Regulas Nr. 269/2014 I pielikums, lai tas būtu atbilstošs Lēmuma 2014/145 pielikumam pēc tam, kad tas tika grozīts ar Lēmumu 2022/1530.
- 75 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, jāsecina, ka apstrīdētajos aktos ir juridiski pietiekami izklāstīti tiesību un faktiskie apstākļi, kas šo aktu autora ieskatā veido to pamatojumu.
- 76 Tādēļ ir jānoraida pamats par pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

Par pamatu, kas attiecas uz tiesību uz aizstāvību un tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu

- 77 Prasītājs atsaucas uz viņa tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, jo viņš nav ticis savlaicīgi informēts par viņa vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos iemesliem. Viņš norāda, ka Padome viņam nav individuāli paziņojusi apstrīdētos aktus, bet ir publicējusi paziņojumu *Oficiālajā Vēstnesī*, lai gan Francijas iestādēm bija zināma viņa adrese. Prasītājs uzsver, ka viņa lūgums tikt uzklausītam, kas formulēts viņa 2022. gada 7. jūnija vēstulē, ir palicis bez atbildes. Grozījumu rakstā viņš piebilst, ka Padomei bija viņam jādara zināmi iemesli, kuru dēļ viņa vārds tika atstāts strīdīgajos sarakstos. Arī jauna dokumenta iesniegšana ar atbildes rakstu uz repliku esot viņa tiesību uz aizstāvību pārkāpums.
- 78 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 79 Jāatgādina, ka Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās tiesības tikt uzklausītam jebkurā procedūrā, kas ir tiesību uz aizstāvību ievērošanas neatņemama sastāvdaļa, ikvienai personai garantē iespēju administratīvajā procesā un pirms ikviena lēmuma, kas var nelabvēlīgi ietekmēt tās intereses, pieņemšanas izteikt savu viedokli lietderīgi un efektīvi (skat. spriedumu, 2022. gada 27. jūlijs, *RT France/Padome*, T-125/22, EU:T:2022:483, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 80 Tomēr Pamattiesību hartas 52. panta 1. punktā ir pieļauti tajā paredzēto tiesību izmantošanas ierobežojumi, ja attiecīgais ierobežojums ir paredzēts tiesību aktā, ja ar to tiek ievērota attiecīgo pamattiesību būtība un ja, ievērojot samērīguma principu, tas ir nepieciešams un patiešām atbilst Savienības atzītiem vispārējo interešu mērķiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 81 Šajā ziņā Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka tiesībām uz aizstāvību var piemērot ierobežojumus vai atkāpes it īpaši tādu ierobežojošu pasākumu jomā, kas pieņemti kopējās ārpolitikas un drošības politikas kontekstā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 21. decembris, Francija/*People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 82 Turklāt tas, vai ir tikušas pārkāptas tiesības uz aizstāvību, ir jāpārbauda atkarībā no katra gadījuma īpašajiem apstākļiem, tostarp no attiecīgā akta būtības un konteksta, kādā tas ir pieņemts, kā arī no attiecīgo jomu reglamentējošo tiesību normu kopuma (skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. punkts un tajā minētā judikatūra).

83 Ir arī jāatgādina, ka Savienības tiesa nošķir, no vienas puses, personas vārda sākotnējo iekļaušanu attiecīgajā sarakstā, un, no otras puses, šīs personas vārda saglabāšanu minētajā sarakstā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 30. aprīlis, *Al-Chihabi*/Padome, T-593/11, EU:T:2015:249, 40. punkts).

84 Šis pamats ir jāizvērtē, ņemot vērā šos judikatūras principus.

Par sākotnējiem aktiem

85 Pirmkārt, prasītājs apgalvo, ka Padomei bija viņam jāpaziņo sākotnējie akti tieši.

86 Šajā lietā prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos iemesli tika norādīti, 2022. gada 16. martā publicējot paziņojumu *Oficiālajā Vēstnesī* (skat. šī sprieduma 17. punktu).

87 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka, pirmkārt, grozītā Lēmuma 2014/145 3. panta 2. punktā un, otrkārt, grozītās Regulas Nr. 269/2014 14. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Padome paziņo savu lēmumu un pamatojuma izklāstu personai, kurai piemēro ierobežojošos pasākumus “vai nu tieši, ja ir zināma tās adrese, vai publicējot paziņojumu, dodot šādai personai [...] iespēju paust apsvērumus”.

88 Turpinājumā no judikatūras izriet, ka, lai gan šāda veida lēmumu individuāla paziņošana principā ir nepieciešama un publikācija *Oficiālajā Vēstnesī* vien nav pietiekama, tomēr Savienības tiesai katrā lietā jāpārbauda, vai tam, ka prasītājam netika darīti zināmi apstrīdētā lēmuma iemesli, nebija tādu seku, ka tam būtu tikusi liegta iespēja savlaicīgi uzzināt apstrīdētā lēmuma pamatojumu un novērtēt attiecībā uz to pieņemtā līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanas pasākuma pamatotību (spriedumi, 2013. gada 13. septembris, *Makhlouf*/Padome, T-383/11, EU:T:2013:431, 48. punkts, un 2021. gada 22. septembris, *Al-Imam*/Padome, T-203/20, EU:T:2021:605, 102. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2011. gada 16. novembris, *Bank Melli Iran*/Padome, C-548/09 P, EU:C:2011:735, 56. punkts).

89 Turklāt saskaņā ar judikatūru var uzskatīt, ka Padomei nav iespējams fiziskai vai juridiskai personai vai vienībai individuāli paziņot tiesību aktu, kas ietver ierobežojošus pasākumus pret to, vai nu tad, ja šīs personas vai vienības adrese nav publiska un tai nav darīta zināma, vai tad, ja paziņojums, kuru Padome nosūtījusi uz tās rīcībā esošu adresi, ir nesekmīgs, neraugoties uz Padomes pūliņiem ar visu prasīto rūpību šādu paziņošanu veikt (spriedumi, 2014. gada 5. novembris, *Mayaleh*/Padome, T-307/12 un T-408/13, EU:T:2014:926, 61. punkts, un 2021. gada 22. septembris, *Al-Imam*/Padome, T-203/20, EU:T:2021:605, 103. punkts).

90 Šajā lietā Padome apgalvo, ka tai nebija prasītāja adreses.

91 Prasītājs nav sniedzis norādes, kas pierādītu, ka Padomes rīcībā sākotnējo aktu pieņemšanas brīdī bija viņa personiskā vai darba adrese vai nu tādēļ, ka tā bija darīta zināma Padomei, vai nu tādēļ, ka tā bija publiski pieejama. Šajā ziņā prasītāja norādītais fakts, ka Francijas iestāžu rīcībā bija viņa adrese, ir jānoraida. Proti, apstākļi, ka Francijas iestādēm varēja būt zināma viņa adrese, neatpēko konstatāciju, ka minēto aktu pieņemšanas datumā Padomei tās nebija.

92 Līdz ar to ir jāsecina, ka arguments par to, ka Padomei bija jāpaziņo prasītājam sākotnējie akti tieši, ir jānoraida.

- 93 Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar judikatūru, lai gan individuāla sākotnējo aktu nepaziņošana ietekmē brīdi, kurā sākās prasības celšanas termiņš, tā pati par sevi nav pamats attiecīgo tiesību aktu atcelšanai. Prasītājs nav izvirzījis nevienu argumentu, kas varētu pierādīt, ka šajā gadījumā šo tiesību aktu individuāla nepaziņošana aizskāra viņa tiesības, kas pamatotu šo tiesību aktu atcelšanu, ciktāl tie skar prasītāju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *VTB Bank/Padome*, T-734/14, nav publicēts, EU:T:2018:542, 111. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 94 Otrkārt, prasītājs apgalvo, ka viņš neesot ticis savlaicīgi informēts par iemesliem, kuru dēļ viņa vārds tika iekļauts strīdīgajos sarakstos.
- 95 Tomēr no lietas materiāliem izriet, ka pēc 2022. gada 16. martā publicētā paziņojuma prasītājs 2022. gada 5. aprīļa vēstulē lūdza Padomei izsniegt viņam dokumentus, kas pamato minēto iekļaušanu sarakstā], ko Padome arī izdarīja ar 2022. gada 13. aprīļa vēstuli. Ar 2022. gada 14. aprīļa vēstuli prasītāja apsvērumi tika nosūtīti Padomei.
- 96 Līdz ar to šajā lietā jāatzīst, ka iemeslu paziņošana ir notikusi savlaicīgi, jo tā ļāva prasītājam lietderīgi paust savu viedokli par pamatojumu, kas pret viņu ir vērst.
- 97 Treškārt, jāatgādina, ka ne attiecīgais tiesiskais regulējums, ne arī vispārējais tiesību uz aizstāvību princips neparedz ieinteresētajām personām tiesības tikt uzklautām, jo pietiek, ka tiek dota iespēja iesniegt rakstiskus apsvērumus (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumus, 2008. gada 23. oktobris, *People's Mojahedin Organization of Iran/Padome*, T-256/07, EU:T:2008:461, 93. punkts; 2013. gada 6. septembris, *Bank Melli Iran/Padome*, T-35/10 un T-7/11, EU:T:2013:397, 105. punkts, un 2021. gada 10. novembris, *Alkattan/Padome*, T-218/20, nav publicēts, EU:T:2021:765, 64. punkts).
- 98 Šajā lietā pēc visu pierādījumu materiālu saņemšanas 2022. gada 13. aprīlī prasītājs nosūtīja Padomei savus apsvērumus 2022. gada 14. aprīlī, 30. maijā, 7. jūnijā, 5. jūlijā un 18. augustā. Viņš arī varēja celt prasību Vispārējā tiesā, kā arī iesniegt pieteikumu par pagaidu noregulējumu, sniedzot pamatojumu.
- 99 Līdz ar to jākonstatē, ka šajā lietā tas, ka Padome prasītāju neuzklusēja, nav aizskāris viņa tiesības uz aizstāvību.

Par aktiem par atstāšanu sarakstā

- 100 Grozījumu rakstā prasītājs apgalvo, ka Padomei pirms viņa vārda atstāšanas strīdīgajos sarakstos bija viņam jādara zināmi šis atstāšanas sarakstos iemesli.
- 101 Jāatgādina - ja tiek pieņemts lēmums par līdzekļu iesaldēšanu, ar kuru tādas personas vārds vai tādas vienības nosaukums, kas jau ir iekļauts to personu un vienību sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldēti, tiek saglabāts šajā sarakstā, pirms šāda lēmuma pieņemšanas principā ir jāpaziņo apsūdzības pamatā esošā informācija, kā arī attiecīgajai personai vai vienībai ir jānodod iespēja tikt uzklautai (spriedums, 2021. gada 15. septembris, *Boshab/Padome*, T-107/20, nav publicēts, EU:T:2021:583, 78. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2011. gada 21. decembris, *Francija/People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62. punkts).
- 102 Padomei ir jāievēro tiesības tikt uzklautam pirms tiek pieņemti akti par personas vārda vai vienības nosaukuma saglabāšanu to personu un vienību sarakstā, kam piemēro ierobežojošus pasākumus, ja lēmumā par tās vārda vai nosaukuma iekļaušanas sarakstā saglabāšanu spēkā

Padome attiecībā uz to ir konstatējusi jaunus apstākļus, proti, apstākļus, kuri nebija ietverti sākotnējā lēmumā par tās vārda vai nosaukuma iekļaušanu šajā sarakstā (skat. spriedumu, 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 103 Tomēr, ja attiecīgās personas vai vienības vārda vai nosaukuma saglabāšana to personu un vienību sarakstā, kam piemēro ierobežojošus pasākumus, ir pamatota ar tiem pašiem iemesliem, kuri ir pamatojuši sākotnējā akta pieņemšanu, ja pret to nav izvirzīti jauni pierādījumi, Padomei, lai ievērotu tiesības tikt uzklautam, nav pienākuma no jauna tai paziņot apsūdzības pamatā esošo informāciju (spriedumi, 2016. gada 7. aprīlis, *Central Bank of Iran*/Padome, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 32. un 33. punkts, un 2022. gada 22. jūnijs, *Haswani*/Padome, T-479/21, nav publicēts, EU:T:2022:383, 85. punkts).
- 104 Šajā lietā ar 2022. gada 15. septembra vēstuli Padome noraidīja pārskatīšanas lūgumu ar pamatojumu, ka prasītāja apsvērumi neliek apšaubīt tās veikto vērtējumu, atbilstoši kuram pastāv pietiekami iemesli, lai saglabātu viņa vārdu strīdīgajos sarakstos. Turklāt, ņemot vērā argumentu līdzību, Padome atsaucās uz saviem apsvērumiem lietās par pagaidu noregulējumu, kas attiecās uz prasītāju [lietas T-193/22 R un C-526/22 P (R)], un uz iebildumu rakstu šajā lietā.
- 105 Šādi rīkojoties, Padome informēja prasītāju par to, ka viņa vārds ir atstāts strīdīgajos sarakstos pašu iemeslu dēļ, kuri pamatoja sākotnējo aktu pieņemšanu, lai arī pret viņu nav izvirzīti jauni pierādījumi.
- 106 Ņemot vērā šos apstākļus, Padomei, lai ievērotu prasītāja tiesības tikt uzklautam, nebija pienākuma viņam vēlreiz paziņot apsūdzības pamatā esošo informāciju.
- 107 Turklāt ir jākonstatē, kā ir apgalvojusi Padome, ka 2019. gada septembrī laikrakstā *Le Monde diplomatique* publicētais raksts par korupciju Krievijā tika iesniegts atbildē uz repliku, atbildot uz replikas rakstā ietvertu argumentu, nevis kā pamatojums *a posteriori*. Tādēļ šajā ziņā nevar konstatēt tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.
- 108 Līdz ar to pamats par tiesību uz aizstāvību un tiesību tikt uzklautam pārkāpumu ir jānoraida.

Par pamatu, kas attiecas uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā un pamatojumu, kurš nav pienācīgi pamatots

- 109 No prasītāja vārda iekļaušanas un saglabāšanas strīdīgajos sarakstos pamatojuma izriet, ka attiecīgie ierobežojošie pasākumi viņam ir tikuši piemēroti saskaņā ar strīdīgajiem kritērijiem.
- 110 Šī pamata ietvaros prasītājs, pirmkārt, apstrīd to pierādījumu pierādījuma vērtību, kas iesniegti, lai pamatotu viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, un, otrkārt, izvirza apstrīdēto aktu pamatojumā norādīto vērtējumu acīmredzami kļūdaino raksturu.
- 111 Vispārējās tiesas skatījumā vispirms ir jāizvērtē abas šīs daļas saistībā ar g) kritēriju.

Par pirmo daļu, kas attiecas uz g) kritērija pamatojumam iesniegto pierādījumu pierādījuma vērtības neesamību

- 112 Prasītājs apstrīd Padomes pierādījumu materiālus veidojošo dokumentu pierādījuma vērtību. Viņš apgalvo, ka raksti preses izdevumos, ko iesniegusi Padome, nav datēti vai arī ir vecāki par 17 gadiem, vai ka to autors ir nezināms. Viņš apstrīd to ticamību un uzsver, ka nav veikta to patiesuma pārbaude, veicot salīdzināšanu ar citiem oficiālo iestāžu avotiem.
- 113 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 114 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesas darbību reglamentē pierādījumu brīvas novērtēšanas princips un vienīgais kritērijs iesniegto pierādījumu vērtības novērtēšanai ir to ticamība. Šajā ziņā, lai novērtētu dokumenta pierādījuma vērtību, ir jāpārbauda tajā ietvertās informācijas patiesums un ir jāņem vērā tostarp dokumenta izcelsme, tā izstrādes apstākļi un tā adresāts, un ir jānoskaidro, vai, ņemot vērā tā saturu, tas šķiet saprātīgs un uzticams (skat. spriedumus, 2018. gada 31. maijs, *Kaddour*/Padome, T-461/16, EU:T:2018:316, 107. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 95. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).
- 115 Tā kā Savienības iestādēm nav pilnvaru veikt izmeklēšanu trešās valstīs, Savienības iestāžu vērtējumam faktiski ir jābūt pamatotam ar sabiedrībai pieejamiem informācijas avotiem, ziņojumiem, rakstiem preses izdevumos, slepeno dienestu ziņojumiem vai ar citiem līdzīgiem informācijas avotiem (spriedumi, 2018. gada 14. marts, *Kim* u.c./Padome un Komisija, T-533/15 un T-264/16, EU:T:2018:138, 107. punkts, un 2022. gada 1. jūnijs, *Prigozhin*/Padome, T-723/20, nav publicēts, EU:T:2022:317, 59. punkts).
- 116 Turklāt ir jānorāda, ka konflikta situācija, kurā iesaistīta Krievijas Federācija un Ukraina, pieeju atsevišķiem avotiem, atsevišķas informācijas primārā avota skaidru norādīšanu, kā arī liecību iespējamo vākšanu no personām, kuras piekrit tikt identificētas, praksē padara īpaši grūtu. No tā izrietošās izmeklēšanas grūtības tādējādi var likt šķēršļus precīzu pierādījumu un objektīvas informācijas iegūšanai (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumus, 2015. gada 21. aprīlis, *Anbouba*/Padome, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 46. punkts, un 2021. gada 24. novembris, *Al Zoubi*/Padome, T-257/19, EU:T:2021:819, 73. punkts).
- 117 Šajā lietā, lai pamatotu prasītāja vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos atbilstoši g) kritērijam, Padome ir balstījusies uz 2018. gada 6. aprīļa rakstu amerikāņu ziņu vietnē *Daily Beast*, kuras autore ir ASV vēsturniece (pierādījums Nr. 1). Prasītāja arguments, ka šo reportāžu mērķis bija izmantot jaunu satīrisku un uz masām vērstu blogu sfēru tieši pirms vēlēšanām Amerikas Savienotajās Valstīs, nevar atņemt šim dokumentam pierādījuma vērtību.
- 118 Raksts no tīmekļvietnes “astral.ru” (pierādījums Nr. 2), lai arī tas nav datēts, satur apakšvirsrakstu, kas norāda uz to, ka tas attiecas uz Krievijas lielākajiem nodokļu maksātājiem 2020. gadā. Turklāt, pat ja, kā norāda prasītājs, attiecīgā vietne ir Krievijas digitālo pakalpojumu sniedzēja tirdzniecības vietne, rakstā ir atsauce uz Krievijas federālā nodokļu dienesta rīkojumu un tajā ir minēti kritēriji, saskaņā ar kuriem organizāciju uzskata par lielu nodokļu maksātāju. Tajā ir pievienots saraksts ar Krievijas lielākajiem nodokļu maksātājiem 2020. gadā. No tā izriet, ka šī raksta, kurā ir citēti avoti un pārbaudāma informācija, uz kuriem tas balstīts, pierādījuma vērtību nevar noliegt.

- 119 Tīmekļvietnē “banki.ru” 2018. gada 30. augustā publicētajā rakstā (pierādījums Nr. 3) ir atsauce uz žurnālā *Forbes* apkopoto reitingu par ietekmīgākajiem krieviem. Pat ja tas ir otršķirīgs avots, žurnāls norāda, ka tā avots ir *Forbes* ietekmīgāko cilvēku 2018. gada reitings un tā pierādījuma vērtību nevar apšaubīt.
- 120 Ievērojot visu iepriekš minēto un ņemot vērā kontekstu, kas raksturo situāciju Krievijā, kā arī to, ka Padomei nav izmeklēšanas pilnvaru trešajās valstīs (skat. šī sprieduma 115. un 116. punktā minēto judikatūru), pierādījumu materiālos ietvertu dokumentu pierādījuma vērtību nevar noraidīt.

Par otro daļu, kas attiecas uz faktu “acīmredzami” kļūdaino vērtējumu saistībā ar g) kritēriju

- 121 Vispirms jānorāda – ir jāuzskata, ka šis pamats ir balstīts uz kļūdu vērtējumā un nevis acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Proti, lai arī ir taisnība, ka Padomei ir zināma rīcības brīvība, lai katrā atsevišķā gadījumā noteiktu, vai ir izpildīti juridiskie kritēriji, ar kuriem pamatoti attiecīgie ierobežojošie pasākumi, Savienības tiesām tomēr principā ir jānodrošina pilnīga visu Savienības tiesību aktu likumības pārbaude (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. jūnijs, *Prigozhin/Padome*, T-723/20, nav publicēts, EU:T:2022:317, 70. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 122 Turpinājumā jāatgādina, ka Pamattiesību hartas 47. pantā garantētā pārbaudes tiesā efektivitāte tostarp nozīmē, ka Savienības tiesai ir jānodrošina, lai lēmums, ar kuru ir noteikti vai saglabāti ierobežojoši pasākumi un kam attiecībā uz attiecīgo personu vai vienību ir individuāla piemērojama, būtu balstīts uz pietiekami drošiem faktiem. Tas nozīmē, ka ir jāpārbauda pamatojuma izklāstā norādītie fakti, kas ir minētā lēmuma pamatā, tādēļ pārbaudē tiesā nav jāizvērtē tikai norādīto iemeslu abstrakta ticamība, bet arī tas, vai ir pamatoti šie iemesli vai vismaz viens no tiem, kurš tiek uzskatīts par pašu par sevi pietiekamu šā paša lēmuma pamatojumam (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts).
- 123 Tieši kompetentajai Savienības iestādei apstrīdēšanas gadījumā ir jāpierāda pret attiecīgo personu vai vienību vērsto iemeslu pamatotība, nevis šai personai ir jāiesniedz attaisnojoši pierādījumi par to, ka minētie iemesli nav pamatoti (spriedumi, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, *National Iranian Tanker Company/Padome*, T-565/12, EU:T:2014:608, 57. punkts).
- 124 Šo iemeslu pamatotības vērtējums ir jāveic, pārbaudot pierādījumus un informāciju nevis izolēti, bet gan kontekstā, kurā tie iekļaujas. Padome ir izpildījusi savu pierādīšanas pienākumu, ja Savienības tiesā tā sniedz pietiekami konkrētu, precīzu un saskaņotu norāžu kopumu, kas ļauj konstatēt, ka pastāv pietiekama saikne starp personu, uz kuru attiecas ierobežojošais pasākums, un apkaroto režīmu vai – vispārīgi – situāciju (skat. spriedumu, 2017. gada 20. jūlijs, *Badica un Kardiam/Padome*, T-619/15, EU:T:2017:532, 99. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 125 Tas, vai Padome ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka šajā lietā pastāvēja pietiekami droši fakti, kas var pamatot, pirmkārt, prasītāja vārda sākotnējo iekļaušanu strīdīgajos sarakstos un, otrkārt, tā saglabāšanu sarakstos, ir jānosaka, ņemot vērā šos judikatūras principus.
- 126 Pirms tam ir jālemj par prasītāja iesniegto papildu dokumentu pieņemamību.

– Par prasītāja iesniegto papildu dokumentu pieņemamību

- 127 Jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 85. panta 3. punktu lietas dalībnieki izņēmuma kārtā var sniegt papildu pierādījumus vai izteikt pierādījumu piedāvājumus pirms tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas vai pirms Vispārējās tiesas lēmuma izlemt lietu bez tiesvedības mutvārdu daļas ar nosacījumu, ka kavēšanās šo ziņu iesniegšanā ir attaisnota.
- 128 Šajā lietā prasītājs 2022. gada 19. decembrī iesniedza piecus papildu dokumentus un kavēšanos to iesniegšanā pamatoja ar to, ka viņš ik dienu turpina vākt pierādījumus un atbildēt uz Padomes argumentiem.
- 129 Padome apgalvo, ka šie pierādījumi ir novēloti un tāpēc nepieņemami, kā arī katrā ziņā tiem nav nozīmes.
- 130 Pirmais papildu dokuments ir 2022. gada 9. decembra izziņa, ko izsniegusi revidentu sabiedrība *ABH Holdings SA*, un otrais papildu dokuments ir 2022. gada 16. decembra izziņa, ko izsniedzis minētās sabiedrības advokātu birojs. Šajos dokumentos tostarp ir norādīts prasītāja mazākuma akcionāra statuss, vienošanās par viņam piederošo *ABH Holdings* kapitāldaļu atsavināšanu dienu pirms 2022. gada marta apstrīdēto aktu pieņemšanas un šīs sabiedrības akcionāru struktūra. Šie pierādījumi tādējādi sniedz informāciju, kas prasītājam pavisam noteikti bija zināma jau iepriekš. Prasītājs nav norādījis, ka viņš nevarēja saņemt šos dokumentus, lai iesniegtu tos agrākā tiesvedības posmā, tāpat arī nav norādījis iemeslu, kādēļ viņš to nevarēja izdarīt. Tas, ka viņš ir norādījis, ka ik dienu turpina vākt pierādījumus savā lietā, nav izņēmuma apstākļi, kas attaisno to novēlotu iesniegšanu Reglamenta 85. panta 3. punkta izpratnē.
- 131 Trešais papildu dokuments satur 2022. gada 28. marta liecību, bet ceturtais un piektais papildu dokuments satur 2022. gada 1. aprīļa liecības. Jākonstatē, ka šos dokumentus varēja iesniegt 2022. gada 19. augusta replikas raksta pielikumā vai pat 2022. gada 15. aprīļa prasības pieteikuma pielikumā.
- 132 Šādos apstākļos jāsecina, ka prasītājs nav Reglamenta 85. panta 3. punkta izpratnē attaisnojis šo papildu pierādījumu novēloto iesniegšanu. Līdz ar to šie pierādījumi ir nepieņemami un Vispārējā tiesa tos neņems vērā, vērtējot šo pamatu.

– Par sākotnējo iekļaušanu sarakstos

- 133 Prasītājs apgalvo, ka neatbilst g) kritērija nosacījumiem, kurš, viņaprāt, ir attiecināms uz ierobežotu ietekmīgu uzņēmēju loku, kuri saņem priekšrocības no prezidenta Putina un atbalsta Krievijas režīmu, kas tā nav viņa gadījumā. Neviens no pierādījumu materiālos esošajiem dokumentiem neļaujot secināt, ka viņš ir ietekmīgs uzņēmējs. Prasītājs apstrīd arī Padomes izmantoto jēdzienu “ietekmīga persona”, kurš nevarot būt balstīts tikai uz personas nozīmīgumu, nepiešķirot nozīmi šīs personas ciešajai saiknei ar attiecīgo politisko režīmu. Viņš apstrīd *Forbes* Krievijas izdevuma sagatavoto reitingu, uzsverot, ka tajā ir minēti atsevišķi uzņēmēji, kuriem sankcijas nav piemērotas. Viņš piebilst, ka neatbilst oligarha definīcijai atbilstoši Ukrainas tiesībām.
- 134 Turklāt prasītājs ieilst, ka viņš personīgi tiekot jaukts ar *Alfa Bank* vienību, lai arī viņam nekad neesot bijis izpildvaras šajā vienībā, kurā viņš ir tikai mazākuma akcionārs ar 16,3 % akciju – bez bloķējošā mazākuma, un no kuras viņš esot demisionējis sākotnējo aktu pieņemšanas brīdī. *Alfa Bank* Krievijā veicot likumīgu darbību, taču neatbalsta režīma darbības. Viņš uzsver, ka

jēdziens “ietekme” neaprobežojas tikai ar līdzdalību attiecīgās valsts sabiedrībā, neņemot vērā izpildvaras funkciju vai akciju kontrolpaketes turēšanu. Viņš neīstenojot kontroli un neesot patiesais labuma guvējs nevienā *Alfa Group* vienībā.

135 [Konfidenciāli]¹.

136 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.

137 Jāatgādina, ka prasītāja vārds tika iekļauts strīdīgajos sarakstos, balstoties uz g) kritēriju, ar pamatojumu, ka viņš “ir liels akcionārs *Alfa Group* konglomerātā, kurā ietilpst *Alfa Bank* – viens no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem, [un ka viņu] uzskata par vienu no ietekmīgākajām personām Krievijā”.

138 Jākonstatē, ka g) kritērijā jēdziens “ietekmīgi uzņēmēji” ir izmantots saistībā ar “darbo[šanos] ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu [Krievijas] valdībai”, nenosakot citus nosacījumus par tiešu vai netiešu saikni ar minēto valdību. Šī kritērija mērķis ir īstenot maksimālu spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās pārtrauktu savas Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku, kā arī pret šo valsti īstenoto militāro agresiju.

139 Šajā ziņā, kā atgādināts iepriekš (skat. šī sprieduma 49. punktu), pastāv loģiska saikne starp mērķtiecīgu vēršanos pret ietekmīgiem uzņēmējiem, kuri darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas valdībai, no vienas puses, un ierobežojošo pasākumu mērķi šajā lietā, kas ir palielināt spiedienu uz Krievijas Federāciju, kā arī likt Krievijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko šī pēdējā minētā īsteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, no otras puses (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, T-715/14, nav publicēts, EU:T:2018:544, 157. punkts).

140 Tomēr nekas ne grozītā Lēmuma 2014/145, ne grozītās Regulas Nr. 269/2014 apsvērumos vai tiesību normās neļauj secināt, ka Padomei būtu jāpierāda, ka pastāv cieša saikne vai savstarpējas atkarības saikne starp, no vienas puses, personu, kuras vārds ir iekļauts strīdīgajos sarakstos, un, no otras puses, Krievijas valdību vai tās darbībām, ar ko tiek grauta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība.

141 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, no judikatūras, kas attiecas uz “ietekmīga uzņēmēja” kritēriju, kas piemērots ierobežojošu pasākumu pret Sīrijas Arābu Republiku ietvaros, nevar secināt, ka jēdziens “ietekmīgi uzņēmēji”, kas izmantots šajā lietā piemērotā kritērija ietvaros, nozīmētu Padomes pienākumu pierādīt ciešas saiknes vai savstarpējas atkarības saiknes ar Krievijas valdību pastāvēšanu.

142 Tāda interpretācija būtu pretrunā ne tikai g) kritērija formulējumam, bet arī sasniedzamajam mērķim.

143 Proti, pirmkārt, ņemot vērā g) kritērija formulējumu, kā atgādināts šī sprieduma 44. punktā, ir jāsecina, ka attiecīgās personas ir uzskatāmas par ietekmīgām tās nozīmes dēļ, kas tām ir nozarē, kurā tās darbojas, un šīs nozares nozīmības Krievijas ekonomikā dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, T-715/14, nav publicēts, EU:T:2018:544, 157. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā jēdziens “ietekmīgi uzņēmēji” tāpat ir jāsaprot kā tāds, kurš attiecas uz šo uzņēmēju nozīmīgumu, raugoties tostarp no viņu

¹ Aizsegti konfidenciālie dati.

profesionālā statusa skatpunkta, no viņu saimnieciskās darbības nozīmes skatpunkta, no viņiem piederošā kapitāla apmēra skatpunkta vai no viņu ieņemamā amata vienā vai vairākos uzņēmumos, kuros viņi veic šīs darbības, skatpunkta.

- 144 Otrkārt, attiecīgo ierobežojošo pasākumu mērķis nav sankcionēt atsevišķas personas vai vienības tās saiknes dēļ, kas tām ir ar situāciju Ukrainā, vai to saiknes ar Krievijas valdību dēļ, bet, kā atgādināts šī sprieduma 46. punktā, palielināt spiedienu uz Krievijas Federāciju, kā arī likt Krievijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko tā īsteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, un pēc iespējas ātrāk izbeigt agresiju, kas vērsta pret Ukrainu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Rosneft* u.c./Padome, T-715/14, nav publicēts, EU:T:2018:544, 160. punkts).
- 145 Līdz ar to pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, g) kritērijs nenozīmē, ka Padomei ir pienākums pierādīt, ka pastāv cieša saikne vai savstarpējas atkarības attiecības ar Krievijas valdību. Tāpat tas nav atkarīgs no lēmuma turpināt militāru agresiju pret Ukrainu attiecināmības uz prasītāju vai no tiešas vai netiešas saiknes ar Krimas aneksiju vai Ukrainas destabilizāciju attiecināmības uz prasītāju, kā apgalvots grozījumu rakstā.
- 146 Tas, vai Padome savā lēmumā ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka prasītājs ir ietekmīgs uzņēmējs, kurš darbojas ekonomikas nozarē, kas nodrošina būtisku ieņēmumu avotu Krievijas valdībai, ir jāvērtē, ņemot vērā šos apsvērumus.
- 147 Šajā lietā, pirmām kārtām, attiecībā uz prasītājam piemēroto ietekmīga uzņēmēja statusu, ir jāatgādina, kā tas it īpaši izriet no pierādījuma Nr. 1, ka viņš ir *Alfa Group* līdzdibinātājs, kas ir liela, privāta Krievijas rūpnieciska un finanšu grupa, kurai, kā prasītājs atzina tiesas sēdē, ir intereses dažādās nozarēs, piemēram, naftas, gāzes, tirdzniecības, apdrošināšanas, telekomunikāciju, kā arī komercbankas un ieguldījumu bankas nozarē.
- 148 Arī no pierādījuma Nr. 3 izriet, ka žurnāls *Forbes* apkopoja Krievijas ietekmīgāko personu reitingu, iekļaujot politiķus, Parlamenta locekļus, gubernatorus, kā arī lielāko uzņēmumu vadītājus, un ka prasītājs ir minēts Krievijas 100 ietekmīgāko personu sarakstā. Kā norāda Padome, lai arī viedokļi par parametriem, kuri izmantoti, lai izveidotu minēto reitingu, var atšķirties, šis reitings tomēr liecina par personām, kuras ieņem svarīgu vietu ekonomikas, politikas vai administratīvajā nozarē Krievijā. Turklāt tas ir apstiprināts arī 2022. gada 13. aprīļa rakstā izdevumā *Insider*, kas pievienots prasības pieteikuma pielikumā un kurā ir atsauce uz *Forbes* 2022. gada starptautisko reitingu, un kurā prasītājs ir minēts kā “viena no ietekmīgākajām personām Krievijā”. Prasītāja arguments, ka tajā ir minēti atsevišķi uzņēmēji, kuriem nav piemēroti ierobežojoši pasākumi, ir jānoraida, jo Padomes iespējami atšķirīgā prakse šajā ziņā ietilpst tās rīcības brīvībā un tā attiecīgajām personām un vienībām nevar radīt tiesisko paļāvību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 13. marts, *Melli Bank*/Padome, C-380/09 P, EU:C:2012:137, 62. punkts).
- 149 Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka prasītājs no 2018. gada oktobra līdz 2022. gada 15. martam bija viens no astoņiem *A 1 Investment Holding SA*, kas ir *Alfa Group* konsorcijs ieguldījumu struktūra, Uzraudzības padomes (*Supervisory Board*) locekļiem.
- 150 Visbeidzot no lietas materiāliem un prasītāja tiesas sēdē sniegtajiem precizējumiem izriet, ka *Alfa Group* ietver bankas struktūru *ABH Holdings*, kurai citstarp pieder *Alfa Bank*, un ka prasītājam piederēja 16,3 % *ABH Holdings* akciju.

- 151 No tā izriet, ka, lai arī kopš 2010. gada prasītājs vairs neieņem izpildvaras amatus *ABH Holdings* vai tā meitasuzņēmumos, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, kvalificējot viņu par “lielu *Alfa Group* konglomerāta akcionāru”, ņemot vērā to, ka viņam piederēja līdzdalība *ABH Holdings* 16,3 % apmērā. Lai arī ir taisnība, ka tā ir mazākuma līdzdalība, tā tomēr ir nozīmīga, ņemot vērā, ka šai sabiedrībai savukārt pieder *Alfa Bank*, kas ir Krievijas lielākā privātā komercbanka un ieguldījumu banka.
- 152 Ir taisnība – no *ABH Holdings* direktora 2022. gada 6. aprīļa izziņas izriet, ka prasītājs ir atsavinājis savas kapitāldaļas šajā sabiedrībā 2022. gada 14. martā un ka viņam tajā vairs nav īpašnieka intereses (*ownership interest*).
- 153 Tomēr papildus tam, ka šīs izziņas, ko izsniedzis tās sabiedrības direktors, kurā prasītājs bija akcionārs, pierādījuma vērtība ir jārelativizē saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru (skat. šī sprieduma 114. punktu), ir jākonstatē, ka minētā izziņa liecina par to, ka prasītājs bija *ABH Holdings* akcionārs vēl dienā pirms sākotnējo aktu pieņemšanas. Šī apgalvotā situācijas izmaiņās, kas notikusi iepriekšējā dienā pirms sākotnējo aktu pieņemšanas, pieņemot, ka tā ir pierādīta, nevar noliegt prasītāja ietekmīga uzņēmēja statusu un ļaut konstatēt Padomes kļūdu vērtējumā šajā ziņā.
- 154 Turklāt, ņemot vērā g) kritēriju, jēdziens “ietekmīgs uzņēmējs” ir saistīts ar faktiskiem apstākļiem, kas ietver gan pagātņi, gan ilgumu. Tādēļ tas, ka prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos iemeslos ir atsauce uz faktisko situāciju, kas pastāvēja pirms sākotnējo aktu pieņemšanas un kas esot tikusi mainīta pavisam nesen, obligāti nenozīmē, ka ierobežojošie pasākumi, kas attiecībā uz viņu noteikti ar minētajiem aktiem, būtu zaudējuši aktualitāti (pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 83. punkts).
- 155 Līdz ar to, ņemot vērā visus šos apsvērumus, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, sākotnējo aktu pieņemšanas datumā uzskatot, ka prasītājs atbilst ietekmīga uzņēmēja nosacījumiem g) kritērija izpratnē.
- 156 Otrām kārtām, par attiecīgo ekonomikas nozari ir jānorāda, ka *Alfa Bank*, kas pieder *ABH Holdings*, ir privāta banka, kura, kā norāda prasītājs, veic likumīgu darbību Krievijā, ir lielākā privātā komercbanka un ieguldījumu banka Krievijā un ietilpst *Alfa Group*, kas ir liela, privāta Krievijas rūpnieciska un finanšu grupa. Šajā ziņā jāuzsver, ka no g) kritērija izriet, ka ekonomikas nozare, nevis fiziskā vai juridiskā persona, kuras vārds vai nosaukums ir iekļauts strīdīgajos sarakstos, ir tā, kurai jānodrošina būtisks ieņēmumu avots Krievijas Federācijas valdībai. Šajā lietā attiecīgā ekonomikas nozare ir banku nozare, saistībā ar kuru nav ticis apstrīdēts, ka tā ir būtisks ieņēmumu avots Krievijas valdībai.
- 157 Turklāt konstatācija, ka *Alfa Bank* ir viens no lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem, balstās uz saskanīgiem pierādījumiem, ko iesniegusi Padome. It īpaši pierādījumā Nr. 1 *Alfa Bank* ir minēta kā viena no lielākajām Krievijas privātajām bankām un pierādījumā Nr. 2 ir ietverts saraksts ar 24 lielākajiem Krievijas nodokļu maksātājiem 2020. gadā, kuru vidū ir arī *Alfa Bank*.
- 158 Prasītāja arguments, ar kuru tiek apstrīdēta *Alfa Bank* vieta šo 24 lielāko Krievijas nodokļu maksātāju vidū, ir jānoraida. Proti, prasītājs apstrīd šajā dokumentā izklāstīto reitingu ar pamatojumu, ka, ja vien sabiedrības nav publicējušas savus finanšu pārskatus, nodokļu maksātāja statusu nevar pārbaudīt un pierādīt, ja no attiecīgās valsts nodokļu iestādes nav iegūta precīza

informācija par attiecīgā nodokļu maksātāja vietu šajā reitingā. Tomēr, lai arī prasītājs apstrīd minētā reitinga uzticamību un precizitāti, viņš neapšaubā šīs sabiedrības nozīmīga nodokļu maksātāja statusu.

159 No tā izriet, ka Padome ar pietiekami konkrētām, precīzām un saskaņotām norādēm ir pierādījusi, ka *Alfa Group*, kas ietver *Alfa Bank*, darbojas ekonomikas nozarē, šajā gadījumā – banku nozarē, kura nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas valdībai.

160 Ņemot vērā šos apsvērumus, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, sākotnējo aktu pieņemšanas datumā uzskatot, ka prasītājs atbilda g) kritērija piemērošanas nosacījumiem.

161 Pārējie prasītāja argumenti neatspēko šo konstatāciju.

162 Pirmkārt, prasītāja izklāstītajai informācijai par to, ka *Alfa Group*, kuru nekontrolē Krievijas valsts un kura no tās nesaņem nekādu atbalstu, neiejaucas politikā, izmanto “rietumu ētikas normas” un ieņem svarīgu vietu Ukrainas ekonomikā, nav nozīmes saistībā ar g) kritēriju. Tas pats attiecas uz apgalvojumu, ka *Alfa Bank* veic likumīgu darbību Krievijā, vienlaikus neatbalstot darbības, ko Krievijas valdība īsteno pret Ukrainu. Proti, g) kritērijā ir minēts, ka nozarei ir jānodrošina svarīgs ienākumu avots Krievijas valdībai, bet tajā nav noteikts nosacījums, ka jāpastāv saiknei starp šo ienākumu avotu un minētās valdības darbībām Ukrainā vai pierādījumam par nodomu atbalstīt šīs darbības. Turklāt, kā prasītājs atzina tiesas sēdē, *Alfa Bank* ir iekļauts Eiropas ierobežojošo pasākumu sarakstos kopš 2022. gada 25. februāra (skat. Padomes Lēmuma (KĀDP) 2022/327 (2022. gada 25. februāris), ar kuru groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV 2022, L 48, 1. lpp.) V pielikumu).

163 Otrkārt, prasītājs apgalvo, ka viņa vārda iekļaušana strīdīgajos sarakstos ir kļūda, ņemot vērā daudzpusējo sankciju politiku. Tomēr prasītāja argumenti par to, ka viņa vārds nav iekļauts Ukrainas vai ASV sankciju sarakstos, nevar būt noteicoši, lai interpretētu sarakstā iekļaušanas kritērijus, kas raksturīgi Savienības tiesību sistēmai. Tāpat Savienības tiesību normas teksts parasti visā Savienībā ir interpretējams autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā šīs tiesību normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 11. jūnijs, *Pantochim*, C-19/19, EU:C:2020:456, 37. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to Ukrainas tiesībās pastāvošajai oligarha definīcijai nav nozīmes, lai interpretētu g) kritēriju, kas nav atkarīgs no prasītāja personīgās iesaistes karā vai no tiešas vai ciešas saiknes vai savstarpējas atkarības attiecību ar attiecīgo politisko režīmu pastāvēšanas.

164 *[Konfidenciali].*

165 No visa iepriekš minētā izriet, ka Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, sākotnējos aktos uzskatot, ka prasītājs atbilst g) kritērija nosacījumiem.

– *Par prasītāja vārda atstāšanu strīdīgajos sarakstos*

166 Grozījumu rakstā prasītājs apgalvo, ka viņš ir iesniedzis Padomei informāciju, kas nav ņemta vērā, piemēram, ka viņš ir tikai mazākuma akcionārs, ka viņam nav nekādas ietekmes uz bankas darījumiem vai stratēģiju, un ka tādēļ viņš nav uzņēmējs, kas darbojas attiecīgajā nozarē. Viņš arī norāda uz pasākumu neefektivitāti, uz šo pasākumu bilances vai novērtējuma neesamību un uz to, ka vērā tiek ņemts tikai 2022. gada septembrī pastāvošais konteksts, neievērojot viņa individuālo situāciju.

- 167 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 168 Jāatgādina, ka ierobežojošiem pasākumiem piemīt aizsardzības un pēc definīcijas pagaidu raksturs, un to spēkā esamība vienmēr ir atkarīga no tā, vai to noteikšanas pamatā esošie faktiskie un tiesiskie apstākļi joprojām pastāv, kā arī no tā, vai tie būtu jā saglabā spēkā, lai sasniegtu ar tiem saistīto mērķi. No tā izriet, ka, periodiski pārskatot šos ierobežojošos pasākumus, Padomei ir jāveic situācijas atjaunināts vērtējums un jāizstrādā šādu pasākumu iedarbības bilance, lai noskaidrotu, vai tie ir ļāvuši sasniegt mērķus, kas izvirzīti ar attiecīgo personu vārdu un vienību nosaukumu sākotnējo iekļaušanu strīdīgajā sarakstā, un vai attiecībā uz minētajām personām un vienībām vēl arvien var izdarīt to pašu secinājumu (skat. spriedumu, 2022. gada 27. aprīlis, *Ilunga Luyoyo* /Padome, T-108/21, EU:T:2022:253, 55. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedums, 2022. gada 26. oktobris, *Ovsyannikov*/Padome, T-714/20, nav publicēts, EU:T:2022:674, 67. punkts).
- 169 Lai pamatotu personas vārda saglabāšanu attiecīgajā sarakstā, Padomei nav aizliegts pamatoties uz tiem pašiem pierādījumiem, kas iepriekš pamatoja attiecīgās personas vārda sākotnējo iekļaušanu, atkārtotu iekļaušanu vai saglabāšanu šajā sarakstā, ja vien, pirmkārt, iekļaušanas iemesli nav mainījušies un, otrkārt, konteksts nav mainījies tādējādi, ka šie pierādījumi ir novecojuši (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 23. septembris, *Kaddour*/Padome, T-510/18, EU:T:2020:436, 99. punkts). Minētais konteksts ietver ne tikai situāciju valstī, attiecībā pret kuru ir izveidota ierobežojošo pasākumu sistēma, bet arī attiecīgās personas īpašo situāciju (spriedums, 2022. gada 26. oktobris, *Ovsyannikov*/Padome, T-714/20, nav publicēts, EU:T:2022:674, 78. punkts; skat. arī spriedumu, 2021. gada 9. jūnijs, *Borborudi*/Padome, T-580/19, EU:T:2021:330, 60. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra). Tāpat saglabāšana strīdīgajā sarakstā ir pamatota, ņemot vērā visus atbilstīgos apstākļus, it īpaši to, ka nav sasniegti ar ierobežojošajiem pasākumiem izvirzītie mērķi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2020. gada 12. februāris, *Amisi Kumba*/Padome, T-163/18, EU:T:2020:57, 83. un 84. punkts; 2022. gada 27. aprīlis, *Boshab*/Padome, T-103/21, nav publicēts, EU:T:2022:248, 121. punkts, un 2022. gada 27. aprīlis, *Ilunga Luyoyo*/Padome, T-108/21, EU:T:2022:253, 56. punkts).
- 170 Šajā lietā no grozītā Lēmuma 2014/145 6. panta izriet, ka šo lēmumu pastāvīgi pārskata un atjauno vai atbilstīgi groza, ja Padome uzskata, ka tā mērķi nav sasniegti. Savukārt grozītās Regulas Nr. 269/2014 14. panta 4. punktā ir paredzēts, ka tās pielikumā iekļauto sarakstu pārskata regulāri, un vismaz reizi 12 mēnešos.
- 171 Attiecībā uz aktiem par atstāšanu sarakstā ir jākonstatē, ka iekļaušanas sarakstā iemesli nav mainījušies un ir tādi paši kā sākotnējos aktos norādītie.
- 172 Tādēļ saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru (ši sprieduma 169. punkts) ir jāpārbauda, vai konteksts, mērķi un prasītāja individuālā situācija ļāva saglabāt viņa vārda iekļaušanu sarakstā, pamatojoties uz iemesliem, kuri nav mainījušies.
- 173 Attiecībā uz vispārējo kontekstu, kas saistīts ar Ukrainas situāciju, ir jākonstatē, ka datumā, kad tika pieņemti akti par prasītāja vārda iekļaušanas sarakstā saglabāšanu, situācijas nopietnība Ukrainā nebija mainījusies.
- 174 Tāpat ierobežojošie pasākumi joprojām ir pamatoti, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, proti, īstenot maksimālu spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās beidz savas Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku, kā arī militāro agresiju pret šo valsti, un likt Krievijai vēl dārgāk maksāt par darbībām, ko Krievijas Federācija īsteno, lai grautu Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

- 175 Attiecībā uz prasītāja individuālo situāciju ir jākonstatē, ka prasītāja vēstulēs, it īpaši viņa 2022. gada 30. maija vēstulē un 2022. gada 1. novembra pārskatīšanas lūgumā ir atsauce uz argumentiem, kuri jau ir izvirzīti apsvērumos par sākotnējiem aktiem. It īpaši prasītājs tajos uzsver [konfidenciāli], ka vienīgi *Alfa Bank* ir Krievijas nodokļu maksātājs un ka viņš pats ir tikai *Alfa Bank* mazākuma akcionārs bez vadoša amata.
- 176 Tādēļ Padome varēja pamatoti uzskatīt, ka informācija, ko prasītājs sniedzis dokumentos, kas adresēti Padomei, lai pārskatītu ierobežojošos pasākumus, nav nedz jauna, nedz izšķiroša, ņemot vērā informācijas apmaiņu šajā lietā saistībā ar sākotnējiem aktiem.
- 177 No tā izriet, ka, ņemot vērā šo informāciju, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, konstatējot, ka prasītāja individuālā situācija nav mainījusies, un ir pamatojusies uz to pašu informāciju, lai saglabātu viņa vārda iekļaušanu strīdīgajos sarakstos.
- 178 Grozījumu rakstā izvirzītais prasītāja arguments par to, ka lēmums turpināt iebrukumu Ukrainā nekādi nav attiecināms uz viņu ir jānoraida, jo g) kritērijā šāds nosacījums nav minēts.
- 179 Tāpat jānoraida arī pārējie prasītāja argumenti par šo pasākumu bilances vai novērtējuma neesamību un par pasākumu neefektivitāti. Proti, tie nevar pierādīt kļūdu vērtējumā viņa individuālās situācijas vērtējumā, ņemot vērā piemērojamo kritēriju.
- 180 Visbeidzot, par prasītāja argumentu par viņam piederošo *ABH Holdings* kapitāldaļu atsavināšanu jāatgādina – ir jāsecina, ka minētā kapitāldaļu atsavināšana Vispārējā tiesā notiekošajā tiesvedībā nav tikusi pierādīta ar pietiekami pārliecinošiem pierādījumiem. Proti, kā atgādināts šī sprieduma 114. punktā, novērtējot dokumenta pierādījuma vērtību, ir jāņem vērā tostarp dokumenta izcelsme, tā izstrādes apstākļi un tā adresāts, un ir jānoskaidro, vai, ņemot vērā tā saturu, tas šķiet saprātīgs un uzticams.
- 181 Šajā lietā 2022. gada 19. augusta replikas raksta pielikumā pievienoto izziņu ir izsniedzis *ABH Holdings* direktors un tajā ir norādīts, ka prasītājs 2022. gada 14. martā ir atsavinājis viņam šajā sabiedrībā piederošās kapitāldaļas trešai personai un ka viņam minētajā sabiedrībā vairs nav īpašnieka intereses (*ownership interest*).
- 182 Taču jākonstatē, ka šī izziņa ir iesniegta bez neviena cita pamatojoša oficiāla dokumenta un bez precizējumiem, it īpaši par prasītāja kapitāldaļu cesionāru vai par minēto kapitāldaļu atsavināšanas kārtību. Turklāt pārskatīšanas lūgumā, kas nosūtīts Padomei 2022. gada 1. novembrī, tāpat kā Vispārējai tiesai iesniegtajos rakstveida apsvērumos prasītājs turpina pieminēt savu “mazākuma akcionāra” vai “*Alfa Bank* mazākuma akcionāra” statusu.
- 183 Šīs lietas apstākļos ir jāatzīst – tā kā prasītāja apgalvotā kapitāldaļu atsavināšana ar viņu nesaistītai trešai personai nav tikusi pierādīta, Padome ir pamatoti uzskatījusi, ka prasītāja individuālā situācija nav mainījusies tādējādi, ka pierādījumu materiālos ietilpstošā informācija saistībā ar viņa vārda sākotnējo iekļaušanu strīdīgajos sarakstos būtu novecojusi.
- 184 Līdz ar to, ņemot vērā situācijas nopietnību Ukrainā, kura vēl joprojām turpinās, to, ka ierobežojošo pasākumu mērķi nav sasniegti un to, ka nav pierādījumu, kas apliecinātu, ka prasītāja individuālā situācija ir mainījusies, Padome nav pieļāvusi kļūdu vērtējumā, saglabājot spēkā attiecīgos ierobežojošos pasākumus.

- 185 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, jākonstatē, ka prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajos sarakstos iemesls, kas balstīts uz tāda ietekmīga uzņēmēja statusu, kurš darbojas ekonomikas nozarēs, kas nodrošina svarīgu ienākumu avotu Krievijas valdībai, un kas atbilst g) kritērijam, ir pietiekami pamatots, un tādēļ, ievērojot to, viņa vārda iekļaušana un saglabāšana strīdīgajos sarakstos, kas izriet no sākotnējiem aktiem un aktiem par atstāšanu sarakstā, ir pamatota.
- 186 Saskaņā ar judikatūru attiecībā uz lēmuma, ar kuru ir noteikti ierobežojoši pasākumi, tiesiskuma pārbaudi, ņemot vērā to preventīvo raksturu, – ja Savienības tiesa uzskata, ka vismaz viens no minētajiem iemesliem ir pietiekami precīzs un konkrēts, ka tas ir pamatots un pats tādējādi ir pietiekams pamats šā lēmuma pamatojumam, ar to, ka pārējie minētie iemesli tādi nav, nevar tikt pamatota minētā lēmuma atcelšana (skat. spriedumu, 2013. gada 28. novembris, Padome/*Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 187 Līdz ar to, nepastāvot vajadzībai izvērtēt citu iebildumu, kurus izvirzījis prasītājs un kuru mērķis ir apstrīdēt Padomes vērtējumu saistībā ar d) kritēriju, pamatotību, ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots, ciktāl tas attiecas gan uz sākotnējiem aktiem, gan uz aktiem par atstāšanu sarakstā.

Par pamatiem, kas attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu un uz tiesību uz īpašumu, uzņēmējdarbības brīvības un tiesību nodarboties ar profesiju pārkāpumu

- 188 Prasītājs apgalvo, ka apstrīdētie akti nav samērīgi, jo ar tiem viņam tiek liegts veikt profesionālu darbību. Viņam piemērotie ierobežojošie pasākumi esot arī viņa tiesību uz īpašumu, darījumdarbības brīvības un tiesību nodarboties ar profesiju nesamērīgs pārkāpums, vēl jo vairāk tāpēc, ka pierādījumi, uz kuriem ir balstījusies Padome, ir acīmredzami nepietiekami.
- 189 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 190 Jāatgādina, ka samērīguma princips, kas ir viens no Savienības tiesību vispārējiem principiem un ir noteikts LES 5. panta 4. punktā, prasa, lai līdzekļi, kuri tiek īstenoti ar Savienības tiesību normu, būtu atbilstoši attiecīgā tiesiskā regulējuma sasniedzamo leģitīmo mērķu īstenošanai un nepārsniegtu to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu minētos mērķus (spriedumi, 2012. gada 15. novembris, *Al-Aqsa*/Padome un *Nīderlande/Al-Aqsa*, C-539/10 P un C-550/10 P, EU:C:2012:711, 122. punkts, un 2022. gada 1. jūnijs, *Prigozhin*/Padome, T-723/20, nav publicēts, EU:T:2022:317, 133. punkts).
- 191 Turklāt tiesības uz īpašumu ir viens no vispārējiem Savienības tiesību principiem, kas nostiprināts Pamattiesību hartas 17. pantā. Tāpat saskaņā ar minētās Hartas 16. pantu “darījumdarbības brīvību atzīst saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem un praksi”.
- 192 Šajā lietā jānorāda, ka ierobežojošie pasākumi, kas ietverti apstrīdētajos aktos, prasītājam rada ierobežojumus viņa tiesību uz īpašumu un tiesību uz darījumdarbības brīvību izmantošanā.
- 193 Tomēr prasītāja norādītās pamattiesības nav absolūtas priekšrocības un to īstenošanā var tikt noteikti ierobežojumi, kas attaisnoti ar Savienības izvirzītiem vispārējo interešu mērķiem, ar nosacījumu, ka šādi ierobežojumi faktiski atbilst minētajiem vispārējo interešu mērķiem un saistībā ar izvirzīto mērķi nav uzskatāmi par pārmērīgu un nepieņemamu iejaukšanos, kas aizskar šādi garantēto pamattiesību pašu būtību (spriedumi, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 148. punkts, un 2020. gada 25. jūnijs, *VTB Bank*/Padome, C-729/18 P, nav publicēts, EU:C:2020:499, 80. punkts).

- 194 Lai attiecīgo pamattiesību ierobežojums būtu saderīgs ar Savienības tiesībām, tam ir jābūt noteiktam tiesību aktos, ar to ir jāņem vērā minētās brīvības galvenā būtība, tam ir jāatbilst Savienības atzītam vispārējo interešu mērķim un tas nedrīkst būt nesamērīgs (skat. spriedumu, 2022. gada 27. jūlijs, *RT France/Padome*, T-125/22, EU:T:2022:483, 222. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 195 Jākonstatē, ka šajā gadījumā šie četri nosacījumi ir ievēroti.
- 196 Pirmām kārtām, attiecīgie ierobežojošie pasākumi ir “noteikti tiesību aktos”, jo tie ir izklāstīti aktos, kuri tostarp ir vispārpiemērojami un kuriem ir skaidrs juridiskais pamats Savienības tiesībās, kā arī pietiekama paredzamība, ko prasītājs neapstrīd.
- 197 Otrām kārtām, apstrīdētie akti ir piemērojami sešus mēnešus un tie tiek pastāvīgi pārskatīti, kā tas ir paredzēts Lēmuma 2014/145 6. pantā. Līdz ar to, tā kā minētajiem pasākumiem ir pagaidu un atgriezenisks raksturs, ir jāuzskata, ka tie neapdraud minēto brīvību galveno būtību. Turklāt apstrīdētajos aktos ir paredzēta iespēja piešķirt atkāpes no piemērotajiem ierobežojošajiem pasākumiem. It īpaši attiecībā uz līdzekļu iesaldēšanu grozītā Lēmuma 2014/145 2. panta 3. un 4. punktā un grozītās Regulas Nr. 269/2014 4. panta 1. punktā, 5. panta 1. punktā un 6. panta 1. punktā ir paredzēta iespēja, pirmkārt, atļaut izmantot iesaldētos līdzekļus pamatvajadzībām vai noteiktu saistību izpildei un, otrkārt, piešķirt īpašas atļaujas atsaldēt līdzekļus, citus finanšu aktīvus vai citus saimnieciskos resursus.
- 198 Trešām kārtām, attiecīgie ierobežojošie pasākumi atbilst Savienības atzītam vispārējo interešu mērķim, kas var attaisnot pat ievērojamas negatīvas sekas atsevišķiem tiesību subjektiem (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 150. punkts). Proti, to mērķis ir īstenot spiedienu uz Krievijas iestādēm, lai tās izbeigtu savas Ukrainu destabilizējošās darbības un politiku. Šajā ziņā 2022. gada februārī Padome vēlējas stratēģiski vājināt Krievijas ekonomiku, pirmkārt, it īpaši aizliedzot Krievijas Federācijas, tās valdības un centrālās bankas finansējumu, un, otrkārt, piemērojot šādus pasākumus it īpaši finanšu, aizsardzības un enerģētikas jomā. Turklāt no Lēmuma 2022/329 11. apsvēruma izriet, ka Padome uzskatīja, ka, ņemot vērā situācijas Ukrainā nopietnību, sarakstā iekļaušanas kritēriji ir jāgroza. Līdz ar to jākonstatē, ka Savienība cenšas samazināt Krievijas valsts ienākumus un īstenot spiedienu uz Krievijas valdību, lai mazinātu tās spēju finansēt darbības, kas grauj Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību, un izbeigt šīs darbības, lai saglabātu Eiropas un pasaules stabilitāti. Tas ir tāds mērķis, kas ietilpst tajos, kādi ir izvirzīti ar kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas ir minēti LES 21. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktā, proti, saglabāt mieru, novērst konfliktus un stiprināt starptautisko drošību.
- 199 Ceturtām kārtām, runājot par attiecīgo ierobežojošo pasākumu piemērotību, ir jānorāda, ka, ņemot vērā vispārējo interešu mērķus, kas ir tikpat būtiski starptautiskajai sabiedrībai kā tie, kas minēti šī sprieduma 198. punktā, tie paši par sevi nav uzskatāmi par neatbilstošiem (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 2. decembris, *Kalai/Padome*, T-178/19, nav publicēts, EU:T:2020:580, 171. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 200 Turklāt attiecībā uz to nepieciešamību – citi mazāk apgrūtināši pasākumi, piemēram, iepriekšējās atļaujas sistēma neļauj tikpat efektīvi sasniegt noteikto mērķi, proti, īstenot spiedienu uz Krievijas valdības atbalstītājiem vai ietekmīgiem uzņēmējiem, it īpaši, ņemot vērā iespēju apiet uzliktos ierobežojumus (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 2. decembris, *Kalai*

/Padome, T-178/19, nav publicēts, EU:T:2020:580, 172. punkts un tajā minētā judikatūra). Piedevām, kā norādīts iepriekš, runa ir par ierobežojumiem ar pagaidu un atgriezenisku raksturu, un tie paredz atkāpju iespējas, ko piešķir dalībvalstis.

- 201 Kas attiecas uz prasītājam nodarīto kaitējumu, ir taisnība, ka apstrīdētie akti ierobežo viņa tiesības uz īpašumu, jo viņš tostarp nevar rīkoties ar viņam piederošajiem līdzekļiem, kuri atrodas Savienības teritorijā, vai pārskaitīt viņam piederošos līdzekļus uz Savienību, izņemot saskaņā ar īpašu atļauju.
- 202 Tomēr prasītājam radītās neērtības nav nesamērīgas, ņemot vērā apstrīdēto aktu mērķa nozīmīgumu. Proti, šajos aktos ir paredzēts periodiski pārskatīt iekļaušanu strīdīgajos sarakstos, lai nodrošinātu, ka to personu vārdi un vienību nosaukumi, kuras vairs neatbilst kritērijiem, lai atrastos šajos sarakstos, tiktu no tiem izslēgti. Turklāt, kā atgādināts šī sprieduma 197. punktā, apstrīdētajos aktos ir paredzēta iespēja atļaut izmantot iesaldētos līdzekļus pamatvajadzībām vai noteiktu saistību izpildei un piešķirt īpašas atļaujas atsaldēt līdzekļus, citus finanšu aktīvus vai citus saimnieciskos resursus. Šajā ziņā valsts iestādēm saskaņā ar samērīguma principu ir jāizvērtē nepieciešamo atļauju un atkāpju lietderība un tvērums un jāpārlicinās par to īstenošanu valsts līmenī.
- 203 Visbeidzot, prasītāja arguments par attiecīgo ierobežojošo pasākumu pamatotības pierādījumu nepietiekamību ir jāizskata, veicot šo pasākumu pārbaudi pēc būtības, nevis veicot to samērīguma vērtējumu.
- 204 No iepriekš minētā izriet, ka ar apstrīdētajiem aktiem nav pārkāpts samērīguma princips un šie akti nav nesamērīgi aizskāruši prasītāja tiesības uz īpašumu, darījumdarbības brīvību vai tiesības nodarboties ar profesiju.
- 205 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir jānoraida pamati par samērīguma principa pārkāpumu un par tiesību uz īpašumu, uzņēmējdarbības brīvības un tiesību nodarboties ar profesiju pārkāpumu.

Par prasības pieteikuma grozījumos izvirzīto pamatu par pilnvaru nepareizu izmantošanu

- 206 Prasītājs apgalvo, ka, iekļaujot viņa vārdu strīdīgajos sarakstos, Padome viņam ir piedēvējusi atbildību tostarp par situāciju Ukrainā, lai gan nepastāv nekāda tieša vai netieša saikne starp viņu un šīs valsts destabilizāciju. Nosakot ierobežojošos pasākumus, kuru mērķis nevarot būt Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības saglabāšana, jo tie absolūti nav saistīti ar tām personām, kuras faktiski ir atbildīgas par Ukrainas destabilizāciju, un tiem neesot nekādas tiešas vai netiešas saiknes ar šo situāciju, Padome esot grozījusi sākotnējo mērķi, neizdarot nepieciešamos secinājumus, lai saglabātu individuālos ierobežojošos pasākumus. Šādi rīkojoties, Padome esot pieļāvusi pilnvaru nepareizu izmantošanu, ko veido mērķa aizvietošana bez iepriekšējas bilances, kura pamatotu ierobežojošo pasākumu saglabāšanu spēkā attiecībā uz prasītāju.
- 207 Padome, kuru atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd šo argumentāciju.
- 208 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību aktā ir pieļauta pilnvaru nepareiza izmantošana vienīgi tad, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām norādēm, izrādās, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt, lai sasniegtu citus mērķus, nevis tos, kuru sasniegšanai ir piešķirtas attiecīgās pilnvaras, vai tādēļ, lai apstākļos, kādi ir konkrētajā gadījumā, varētu izvairīties no

Līgumos īpaši paredzētās procedūras piemērošanas (spriedumi, 2017. gada 28. marts, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 135. punkts, un 2020. gada 25. jūnijs, *Vnesheconombank/Padome*, C-731/18 P, nav publicēts, EU:C:2020:500, 63. punkts).

- 209 Pietiek konstatēt, ka prasītājs šajā lietā šādas norādes nav sniedzis. Kā uzsver Padome, sasniedzamais mērķis, proti, īstenot uz Krievijas Federāciju maksimālu spiedienu, lai tā izbeigtu karu Ukrainā, nav mainīts.
- 210 Līdz ar to ir jānoraida pamats par pilnvaru nepareizu izmantošanu un tātad arī prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 211 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Padomes tiesāšanās izdevumus atbilstoši tās prasījumiem, tai skaitā tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.
- 212 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Līdz ar to Beļģijas Karaliste savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) Prasību noraidīt.**
- 2) OT sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Savienības Padomes tiesāšanās izdevumus, tai skaitā tos, kas attiecas uz pagaidu noregulējuma tiesvedību.**
- 3) Beļģijas Karaliste savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.**

Spielmann

Mastroianni

Brkan

Gálea

Tóth

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2023. gada 15. novembrī.

[Paraksti]